



**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Lipnie**

87 - 600 Lipno
ul. Kościuszki 18/20
tel. fax (54) 287 32 24

e-mail: psse.lipno@pis.gov.pl
www.psselipno.pl

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU LIPNOWSKIEGO
za 2018 r.**

L.p.	Spis treści	Str.
	Wstęp	3
1.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.	6
2.	Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.	13
3.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.	21
4.	Ocena stanu sanitarnego placówek ochrony zdrowia.	32
5.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.	35
6.	Ograniczenia zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.	41
7.	Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku.	42
8.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.	49
9.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny.	57
10.	Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.	61

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Lipnie wykonuje statutowe obowiązki poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzenie działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą. Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Celem działania PIS było podobnie jak w latach ubiegłych:

- ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych,
- zapobieganie powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych,
- ograniczanie zagrożeń związanych z zachorowaniem na choroby w tym zawodowe poprzez identyfikację i szacowanie skali zagrożeń, a także kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań zbiorowości ludzkiej.

Zadania statutowe inspekcji sanitarnej były wykonywane przez pracowników Oddziału Zapobiegawczego i Bieżącego Nadzoru Sanitarnego oraz pracownika na samodzielnym stanowisku ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – ogółem 18 osób. Ponadto w PSSE Lipno zatrudnionych jest 6 osób tzw. administracji i obsługi.

W skład Oddziału wchodzi następujące sekcje i samodzielne stanowiska pracy:

- Sekcja Prewencji Chorób Zawodowych,
- Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku,
- Sekcja Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi,
- Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego,
- Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży,
- Stanowisko ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Powiat lipnowski nadzorowany przez PSSE Lipno obejmuje obszar o powierzchni 1016 km² (9 gmin – 1 miejska, 6 wiejskich, 2 miejsko – wiejskie) zamieszkały przez ok. 66,325 tys. ludności (zgodnie z GUS na dzień 30.06.2018r.).

Na dzień 31.12.2018r. w wykazie objętych nadzorem PSSE Lipno znajdowało się ogółem 1376 obiektów (wzrost o 146 obiektów).

W 2018r. przeprowadzono ogółem 1346 kontroli obiektów nadzorowanych i innych zgodnie ze zgłoszeniami.

Wydano 164 decyzje merytoryczne dotyczące przede wszystkim poprawy stanu sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów, 118 decyzji ustalających wysokość opłaty na ogólną kwotę 22.695,00 zł. dot. kwestionowanych kontroli lub badań oraz 36 postanowień dot. m.in. opinii uchwał o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (3), sprowadzania zwłok z zagranicy (7) i 36 tytułów wykonawczych dotyczących osób uchylających się od szczepień (w roku 2017 – 10).

Wydano 242 opinie sanitarne dotyczące m.in.: uzgodnień w zakresie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, dokumentacji projektowych, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych i innych spraw.

Nałożono ogółem 14 mandatów na kwotę 2.450 zł.

Nałożono 4 grzywny w wysokości 500 zł. każda.

Dodatkowo na podstawie wystawionych przez PPIS w Lipnie tytułów wykonawczych Wojewoda Kujawsko – Pomorski wystawił 6 postanowień o nałożeniu grzywny na ogólną kwotę 6.000 zł.

Do PPIS w Lipnie wpłynęło ogółem 456 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne podlegające rejestracji (w roku 2017 – 959), w tym przeprowadzono ogółem 108 dochodzeń epidemiologicznych. Ponadto zgłoszono 92 pokąsania z czego 15 wymagało szczepień przeciw wścieklicznie.

Przeprowadzono 3 dochodzenia w sprawie podejrzenia choroby zawodowej (wydano 4 decyzje stwierdzające chorobę zawodową - boreliozę).

PPIS w Lipnie zarejestrował 8 nowych przypadków zachorowań na WZW typu B i 0 na WZW typu C.

W roku 2018 przyjęto 1164 próbki kału do badań laboratoryjnych od mieszkańców powiatu lipnowskiego (w tym 259 próbek nadzorowych).

Od. 01.07.2018r. w PSSE w Lipnie nie przyjmowane są próby na nosicielstwo.

Pobrano 424 próbki żywności w roku 2017 – 145 (w żadnej próbce nie stwierdzono nieprawidłowości) i 92 próbki wody (w tym 29 kwestionowanych głównie ze względu na zawyżony poziom żelaza, manganu i mętności (15) oraz niewłaściwą jakość mikrobiologiczną (19)).

Ogółem rozdysponowano do placówek zdrowia 13682 preparatów szczepionkowych.

W roku 2018r. na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zachorowań na choroby zakaźne, które wymagałyby podjęcia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie natychmiastowych działań w ramach wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych u ludzi.

Kontynuowano współpracę w zakresie nadzoru sanitarnego z innymi służbami i inspekcjami, głównie z Inspekcją Weterynaryjną, Policją oraz Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lipnie.

W roku 2018r. zorganizowano min. 132 szkolenia, w których uczestniczyło 4374 osoby. Ponadto w programach profilaktycznych prowadzonych przez PIS wzięło udział 15216 osób.

Główne programy profilaktyczne prowadzone w 2018r. to:

- „Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych” (m.in. zorganizowano konferencję pt. „Stop Uzależnieniom”, w roli prelegenta wystąpił Robert Rejniak).
- „Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”.
- „Trzymaj Formę!”.
- „Czyste powietrze wokół nas”.
- „Nie Pal przy mnie proszę”.
- „Znajdź właściwe Rozwiązanie”.
- „ARS- jak dbać o miłość”.
- „Bezpieczne Wakacje”.
- „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”.
- „Choroby pasożytnicze – zapobieganie wszawicy”.
- „Stop Uzależnieniom”.
- „Bieg po zdrowie”
- „Profilaktyka HIV/AIDS”.
- „Rzuć Palenie Razem z Nami”
- „Światowy Dzień Bez Tytoniu”
- „Cyberprzemoc”.
- „Bezpieczne ferie”.

PPIS w Lipnie nie realizował żadnych inwestycji w 2018r.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.

Jednym z podstawowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest sprawowanie kontroli i nadzoru nad warunkami higieny w różnych dziedzinach życia. Inspekcja Sanitarna gromadzi m.in. dane epidemiologiczne, sprawuje nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym, jak również prowadzi postępowania w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień w celu przymuszenia do wypełnienia ustawowego obowiązku, zbiera informacje dotyczące wybranych chorób zakaźnych, na podstawie których może określić jaka jest sytuacja epidemiczna w powiecie.

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie lipnowskim w 2018 roku były dane liczbowe o zachorowaniach na choroby zakaźne, pochodzące z indywidualnych zgłoszeń zachorowań (456 zgłoszeń) dokonywanych przez lekarzy rozpoznających lub podejrzewających chorobę zakaźną oraz wywiady epidemiologiczne, przeprowadzane w czasie postępowania nadzorowego.

W roku 2018 przeprowadzono 108 dochodzeń epidemiologicznych w zakresie chorób zakaźnych.

Zapadalność w powiecie lipnowskim w roku 2018 w porównaniu z rokiem poprzednim spadła o ponad 50%. Stan ten spowodowany był zmniejszeniem liczby zachorowań głównie na ospę wietrzną z 504 przypadków zachorowań w roku 2017 do 213 przypadków w roku 2018 oraz wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy. Spadek zachorowań zaobserwowano również w przypadku takich jednostek chorobowych jak np. salmonelloza, bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy, biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, borelioza z Lyme, WZW typu B, WZW typu C.

W 2018r. na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zachorowań na choroby zakaźne, które wymagałyby podjęcia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie natychmiastowych działań w ramach wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych u ludzi.

Sekcja N.EP prowadziła nadzór nad grypą w oparciu o system nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego „SENTINEL”, współpracując z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej upoważnionymi w okresie występowania grypy, do pobierania próbek do diagnostyki wirusa grypy.

Kontynuowano także współpracę w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami z innymi służbami i inspekcjami, głównie z Inspekcją Weterynaryjną.

W powiecie lipnowskim nie stwierdzono większych zagrożeń ze strony chorób zakaźnych. Nadzorowany przez PPIS w Lipnie teren jest wolny od zachorowań na błonicę, czerwonkę, dur brzuszny, a także kwalifikowanych jako sepsa niebezpiecznych zakażeń meningokokowych, itp.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Grupą chorób zajmujących w 2018r. znaczącą pozycję, były choroby szerzące się drogą pokarmową.

W analizowanym okresie w porównaniu z rokiem 2018 zarejestrowano mniejszą liczbę przypadków wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy. O ile w roku 2017 do PPIS w Lipnie zgłoszono 61 zachorowań (wsk. zap. 91,82) to w 2018r. zarejestrowano 29 zachorowań, ze wskaźnikiem zapadalności 43,72. Zapadalność na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była najniższa w regionie i niższa od wskaźnika wojewódzkiego (112,50).

Do PPIS w Lipnie wpłynęła również mniejsza ilość zgłoszeń zakażeń jelitowych o etiologii norowirusowej. Zgłoszono 4 zachorowania ze wskaźnikiem zapadalności 6,03 podczas gdy w 2017 roku zarejestrowano 97 przypadków zakażeń wywołanych tym czynnikiem etiologicznym (czynnik etiologiczny ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową, które wystąpiło we wrześniu 2017r.).

Zapadalność na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy była niższa od zapadalności wojewódzkiej – 21,35.

Wśród chorób szerzących się drogą pokarmową zarejestrowanych na terenie powiatu lipnowskiego 10 przypadków (ze wskaźnikiem zapadalności 15,08) stanowiły zatrucia wywołane pałeczkami *Salmonella*. Dla porównania, zapadalność w 2017r. wyniosła 28,60.

Analiza danych wykazała, że zapadalność na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella sp.* w powiecie lipnowskim była niższa od zapadalności wojewódzkiej (23,41).

W 2018r. stwierdzono zmniejszoną liczbę zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane *Clostridium difficile*. O ile w 2017r. zarejestrowano 17 zachorowań ze wskaźnikiem zapadalności 25,59 to w analizowanym okresie zapadalność wyniosła

15,08 (10 przypadków). Zapadalność na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była wyższa od zapadalności wojewódzkiej (24,77).

W okresie sprawozdawczym z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie zgłoszono mniejszą niż w analogicznym okresie roku 2017 liczbę biegunek i zakażeń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. O ile w ciągu 12 m-cy 2017r. do PSSE w Lipnie wpłynęło 155 zgłoszeń (zap. 233,32) to w roku 2018 liczba zarejestrowanych przypadków powyższej choroby spadła do 102 (zap. 153,45).

Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

Wirusowe zapalenie wątroby typu B i C

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie, w 2018r. stwierdzono 8 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu B - BNO (zap. 12,06). Dla porównania w ciągu 12 m-cy 2017r. do PPIS w Lipnie zgłoszono 11 zachorowań na WZW typu B (16,56).

W okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano żadnego zachorowania na WZW typu C podczas gdy w 2017r. do PPIS w Lipnie wpłynęły 4 zgłoszenia powyższej jednostki chorobowej.

Analizując otrzymane dane należy stwierdzić, że zapadalność na WZW typu B w powiecie lipnowskim była wyższa od zapadalności wojewódzkiej (10,63).

HIV/AIDS

W okresie sprawozdawczym podobnie jak w 2018r. do PPIS w Lipnie nie zgłoszono żadnego nowo wykrytego zakażenia HIV.

Zakażenia inwazyjne

W analizowanym okresie zarejestrowano 2 zachorowania na posocnicę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* podczas gdy w 2017r. 1 przypadek powyższej jednostki chorobowej. W 2018r. do PPIS w Lipnie zgłoszono 7 zachorowań na różę. Dla porównania w ciągu 12 m-cy 2017r. zarejestrowano 10 zachorowań ze wskaźnikiem zapadalności 15,05. Zapadalność na tę jednostkę chorobową wyniosła 10,55 i była niższa niż w województwie kujawsko-pomorskim (16,66).

Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego

W roku sprawozdawczym do PPIS w Lipnie zgłoszono 6 przypadków neuroinfekcji: 1 inne wirusowe zapalenie mózgu – nie określone, 3 zachorowania na wirusowe zapalenie opon mózgowych (inne i nie określone), 1 bakteryjne zapalenie opon mózgowych (inne i nie określone) oraz 1 zapalenie opon mózgowych inne i nie określone. Dla porównania w roku 2017 na terenie powiatu lipnowskiego stwierdzono 7 przypadków neuroinfekcji: 3 zachorowania dotyczyły wirusowego zapalenia opon mózgowych (innego określonego i nie określonego), a kolejne 3 bakteryjnego zapalenia opon mózgowych (innego określonego i nie określonego) oraz 1 zapalenie opon mózgowych inne i nie określone.

Choroby przenoszone przez kleszcze

W roku sprawozdawczym 2018r. z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie zgłoszono 6 zachorowań na boreliozę z Lyme (wsk. zap. 9,05), to jest o 5 mniej niż w roku 2017.

Zapadalność na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była niższa od zapadalności wojewódzkiej – 17,69.

Zapadalność na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była niższa od zapadalności wojewódzkiej (17,69).

Gruźlica

W analizowanym okresie sprawozdawczym do PPIS w Lipnie zgłoszono 5 przypadków zachorowania na gruźlicę podczas gdy w roku 2017 zarejestrowano 10 zachorowań.

Choroby przenoszone drogą płciową

W okresie sprawozdawczym na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie stwierdzono 2 przypadki chorób przenoszonych drogą płciową. Zachorowania dotyczyły kiły wczesnej (mężczyzna) i kiły późnej (kobieta) podczas gdy w 2017r. zarejestrowano 5 przypadków zachorowań chorób przenoszonych drogą płciową - 3 zachorowania na kiłę wczesną, 1 na kiłę późną i 1 zachorowanie na rzeżączkę.

Grypa i zachorowania grypopodobne

W 2018r. na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie zanotowano spadek liczby zgłoszonych zachorowań na grypę i choroby grypopodobne. W analizowanym okresie do PPIS w Lipnie zgłoszono 1617 przypadków a zapadalność wyniosła 2430,96 podczas gdy w 2017r. - 2092 przypadków ze wskaźnikiem zapadalności 3142,32. W sezonie 2017/2018 prowadzony był zintegrowany epidemiologiczny i wirusologiczny nadzór nad grypą w systemie SENTINEL. Na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono żadnego potwierdzonego laboratoryjnie przypadku zachorowania na grypę.

Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W 2018r. zanotowano 92 pokąsania przez zwierzęta, z których 15 wymagało profilaktyki przeciw wściekliznie (wskaźnikiem zapadalności 22,62). Dla porównania w 2017r. szczepienia przeciwko wściekliznie przeprowadzono u 12 osób (18,06). Wskaźnik zapadalności w powiecie lipnowskim był wyższy od wskaźnika wojewódzkiego (20,58).

Choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zwalczanych w ramach programu szczepień ochronnych była zadawalająca. Z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowań na błonicę, tężec, poliomyelitis oraz zakażeń wywołanych przez *Haemophilus influenzae*.

Nagminne zapalenie przyusznicy (świnka)

W roku 2018 zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na świnkę. Zapadalność na tę jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim wyniosła 9,05 podczas gdy w 2017r. osiągnęła wartość 10,54.

Ospa wietrzna

W analizowanym okresie zarejestrowano ponad dwukrotny spadek liczby zachorowań na drugą chorobę wieku dziecięcego, jaką jest ospa wietrzna. W 2018r. do PPIS w Lipnie zgłoszono 213 zachorowań (wsk. zap. 321,15) podczas gdy

w 2017r. zarejestrowano 504 zachorowania, a zapadalność wyniosła 758,68. Zapadalność na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była niższa od zapadalności wojewódzkiej (475,98).

Różyczka

W 2018r. na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie zarejestrowano 2 przypadki różyczki (wsk. zap. 3,02), zakwalifikowane jako przypadki możliwe.

Płonica

W okresie sprawozdawczym w porównaniu z rokiem 2017 zanotowano spadek liczby zachorowań na płonicę. O ile w roku 2017 zapadalność na powyższą jednostkę chorobową wyniosła 15,05 to w okresie sprawozdawczym osiągnęła wartość 12,06. Zapadalność na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była ponad 4-krotnie niższa od zapadalności wojewódzkiej (54,67).

Krztusiec

W analizowanym okresie zanotowano taką samą jak w 2017r. liczbę zachorowań na krztusiec. Do PSSE w Lipnie zgłoszono 3 przypadki (zapadalność 4,52).

Odra

W powiecie lipnowskim w 2018r. nie zarejestrowano żadnego przypadku odry.

Analiza szczepień ochronnych w roku 2018

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży oraz osób w sposób szczególny narażonych na zakażenie w roku 2018 w dalszym ciągu utrzymuje się na zadowalającym poziomie, porównywalnym z wynikami uzyskanymi w latach poprzednich, mimo wzrastającego problemu „ruchu antyszczepionkowego” oraz kłopotami w dostawach niektórych szczepionek.

W roku 2018 41 dzieci nie zostało zaszczepionych w obowiązujących terminach ze względu na brak zgody opiekunów.

Szczepienie BCG u noworodków w ciągu 24 godzin po urodzeniu wykonano na poziomie 92,90%. 33 dzieci zostało zaszczepionych w ciągu 2 tygodni od daty urodzenia, 9 po 14 dniu życia.

W przypadku szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B odsetek dzieci w 1 roku życia zaszczepionych trzema dawkami wynosi 42,02%, dawką

pierwotną przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis szczepiono 59,55 % niemowląt.

Szczepienia ochronne p/ko zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* wykonywane są w pierwszym roku życia dziecka równocześnie ze szczepieniami p/ko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis więc procent wykonalności jest taki sam – 59,55 %. Natomiast szczepienia uzupełniające w drugim roku życia wykonano w 44,18%.

Szczepienia dzieci w drugim roku życia przeciwko WZW typu B pełnym cyklem wykonano w 97,49% natomiast przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis – 44,18% (dawka uzupełniająca)

Szczepienie podstawowe przeciwko odrze, śwince i różyczce dla dzieci w 13-14 miesiącu życia wykonano na poziomie 84,38%.

Szczepienia pierwotne przeciwko zakażeniom wywołanym przez *S. pneumoniae* rocznika 2018 wykonano na poziomie 64,61% natomiast rocznik 2017 dawką uzupełniającą zaszczepiono w 54,64%.

Stan zaszczepienia dzieci w 10 roku życia przypominającą dawką szczepionki przeciw odrze, śwince i różyczce w roku 2018 wyniósł 90,25%.

Szczepienia przypominające dla sześciolatków przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wykonano u 86,07% dzieci podlegających szczepieniom.

Młodzież w 14 roku życia została zaszczepiona II dawką przypominającą przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 87,63% natomiast III dawkę przypominającą Td w 19 roku życia podano u 86,61% młodzieży.

W roku 2017 w Programie Szczepień Ochronnych wprowadzono zmianę polegającą na szczepieniu dzieci i młodzieży w momencie ukończenia przez nie odpowiedniego wieku (5 r. ż. w przypadku 6-latków, 9 r.ż. u 10 – latków itd.). Zmiana ta spowodowała procentowe spadki w wyszczepialności poszczególnych roczników.

Szczepienia przeciwko WZW typu B osób ze styczności z chorymi na wirusowe zapalenie wątroby typu B zidentyfikowanymi w roku 2017 osiągnęły poziom 85,71%, stan zaszczepienia osób ze styczności z osobami zakażonymi wirusem HBV wykrytymi w roku 2018 wyniósł 100%.

2. Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę. Jakość wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi.

Ogółem według ewidencji na dzień 31.12.2018r. - 19 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 7 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Jednak wody z 1 obiektu (Gospodarstwo Agroturystyczne „Łąkie”, Rumunki Skępskie) nie skontrolowano – zawieszona działalność (inny podmiot zaopatrujący w wodę).

Pozostałe wodociągi były skontrolowane w roku 2018.

Według szacunkowych danych w roku 2018 z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego korzystało 65,51 tys. mieszkańców (w tym 473 osoby zamieszkujące poza powiatem lipnowskim). Ponadto 571 osób powiatu lipnowskiego posiada dostęp do wody z sieci wodociągów publicznych z poza powiatu. Na ogólną liczbę ludności w powiecie lipnowskim - 66,33 tys. (dane z GUS na dzień 30.06.2018r.).

Wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294), dostarczały wszystkie 19 skontrolowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 6 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Z wody wodociągowej spełniającej wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia korzystało ok. 100 % mieszkańców powiatu. Żadnego ze skontrolowanych w 2018r. obiektów nie oceniono jako urządzenie dostarczające wodę o złej jakości mikrobiologicznej.

W roku 2018 przeprowadzono ogółem 68 kontroli i pobrano ogółem 165 próbek wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi do badań laboratoryjnych (w tym 115 w zakresie monitoringu grupy A, 25 monitoringu parametrów grupy B i 25 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego). Dwie próby wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A wykonano z sieci wodociągu Grochowalsk zasilanej w wodę mieszaną z WP Zaduszniki i WP Wielgie, w okresie wstrzymania produkcji wody z SUW Grochowalsk ze względu na budowę nowej stacji i rozbiórki starej SUW. Ogółem wydano 17 decyzji merytorycznych (w tym 12 dotyczących poprawy jakości wody i unieruchomienia urządzeń, 1 dotycząca poprawy stanu technicznego SUW, 3 ocen higienicznych, 1 zmieniająca termin poprawy stanu sanitarno – technicznego urządzeń i pomieszczenia SUW) oraz 20 opłatowych. Wydano 2 opinie higieniczne na materiały i wyroby użyte do dystrybucji wody. Jeden wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia (dotyczy zbiornika do dowożenia wody – brak atestu, nie uzupełniono

wniosku we wskazanym terminie). Wystosowano 6 upomnień. Nie wydawano tytułów wykonawczych. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 zł. Nie nakładano grzywien. Wystosowano ogółem 44 wystąpienia dotyczące jakości wody. Wystąpienia dotyczyły głównie ocen wyników badań w zakresie wstępnego monitoringu promieniotwórczości, jak i stwierdzanych nieprawidłowości w monitoringu jakości wody prowadzonego w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej.

W roku 2018 wydano 10 ocen obszarowych za 2017r. dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w poszczególnych nadzorowanych gminach oraz powiatu. Ponadto wydano 116 okresowych ocen przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia w wodę ludności powiatu lipnowskiego jest ujmowana z wód podziemnych.

Wodociągi o produkcji	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba pobranych próbek wody	Liczba wydanych decyzji	
					merytorycznych	opłatowych
<100 m ³ / d	1	1	2	7	1	1
101 - 1000 m ³ / d	15	15	37	90	11	8
1001 - 10000 m ³ / d	3	3	15	38	4	5
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	7	6	14	28	1	6

Wodociągi o produkcji	Decyzje merytoryczne				
	jakość wody	zmieniające	techniczne	oceny higieniczne	umorzenia
<100 m ³ / d	1	0	0	0	0
100 - 1000 m ³ / d	9	0	2	2	0
1000 - 10000 m ³ / d	1	1	1	1	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	1	0	0	0	0

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294), na dzień 31.12.2018r., dostarczało ogółem 25 skontrolowanych wodociągów.

W roku 2018 stwierdzono znaczny wzrost przypadków zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody w powiecie lipnowskim – 12 (w roku 2016 – 2; w roku

2017 - 4) prawdopodobnie spowodowane brakiem rygoru sanitarnego przy prowadzeniu prac modernizacyjnych, czy awariach. Elementem zwiększającym wykrywalność przekroczeń norm mikrobiologicznych jest fakt ujęcia w badaniach parametrów grupy A - ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C po 72 h, a także wyższa zgłaszalność awarii i wykonywanie badań wody po ich usunięciu.

Wydano 12 decyzji na poprawę jakości mikrobiologicznej wody w tym 4 dotyczące unieruchomienia. W 8 przypadkach stwierdzono przekroczenia wskaźnikowych parametrów mikrobiologicznych (ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C po 72 h i bakterii grupy coli < 10jtk/ 100ml) wykluczając jednocześnie w badanych próbkach przekroczenia *Escherichia coli* i enterokoki. Niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody stwierdzano w 3 wodociągach publicznych: Dobrzyń nad Wisłą (dwukrotnie), Chalin, gm. Dobrzyń nad Wisłą (dwukrotnie), Bobrowniki (dwukrotnie) oraz w 3 wodociągach lokalnych (RSP „AGROPOL” Lenie Wielkie, gm. Dobrzyń n. Wisłą i Zajazd „KAMA Kowalski” Rumunki Skępskie, gm. Skępe) co skutkowało wydaniem 8 decyzji na poprawę jakości wody i wprowadzenie w trybie natychmiastowym gotowania wody przed spożyciem.

Ponadto w czterech przypadkach wydano, decyzje którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności nakazujące unieruchomienie wodociągu lub jego części. Decyzje te dotyczyły trzech wodociągów tj.:

1. części wodociągu publicznego Bobrownickie Pole – przekroczenia stwierdzono na jednej magistrali w zakresie bakterii grupy coli 62 jtk/ 100ml i enterokoków 54 jtk/ 100ml.

Zgodnie z ustaleniami z dostawcą wody przedmiotowa magistrala łącząca Stację Uzdatniania Wody w Bobrownickim Polu, gm. Bobrowniki ze stałym punktem poboru wody w Bobrownikach, ul Lipowa 8 Wodociągu Publicznego Bobrownickie Pole o długości ok. 1,5 km posiadała około 20 przyłączy obiektowych i zaopatrywała ok. 60 odbiorców tego wodociągu w miejscowościach Bobrowniki i Bobrownickie Pole.

2. - wodociągu publicznego Dobrzyń nad Wisłą i jego części w drugim przypadku - przekroczenia najpierw stwierdzono na SUW i sieci w zakresie bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i enterokoków (decyzja dotyczyła unieruchomienia całego wodociągu zaopatrującego ok. 4 tys. mieszkańców); w drugim przypadku dotyczyła jednej magistrali w zakresie bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i enterokoków (dotyczyło budynku Zespołu Szkół, Dobrzyń n. Wisłą, ul. Szkolna 5).

3. części wodociągu publicznego Kikół przekroczenia stwierdzono w zakresie bakterii grupy coli 44 jtk/ 100ml w jednym stałym punkcie poboru.

Zgodnie z harmonogramem pobrano 3 próby wody. Z uwagi na fakt, że nie pobierano prób na magistrali od miejscowości Kikół, a jedynie w Szkole Podstawowej w Zajeziorku, gdzie stwierdzono nieprawidłowości, nie można było wykluczyć, że przekroczenia norm dotyczą pozostałej części magistrali.

Zgodnie z ustaleniami z dostawcą wody przedmiotowa magistrala Wodociąg Publiczny Kikół od miejscowości Kikół dotyczy magistrali przebiegającej przez miejscowości: część Lubina, Moszczonno, Dąbrówka, Trutowo, część Kołatu Rybniki, część Cieluchowa, Wymyślin i Zajeziorko zaopatrywała ok. 1752 osoby.

Woda z kranów nie mogła być przeznaczona do picia, przygotowywania posiłków, mycia naczyń, owoców i warzyw, mycia zębów, przemywania otwartych ran. PPIS w Lipnie każdorazowo załączał treści komunikatów określających ograniczenia w użytkowaniu wody w celu niezwłocznego poinformowania użytkowników. Awaryjnym źródłem zaopatrzenia w wodę była woda konfekcjonowana – **brak zbiorników do transportu wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi posiadających atesty higieniczne w powiecie lipnowskim.**

We wszystkich przypadkach uzyskano poprawę jakości wody w roku sprawozdawczym (przedłożono pozytywne wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej). Ponadto w ramach możliwości wykonano również badania po działaniach naprawczych.

Ze względu na brak bieżących informacji o prowadzonych działaniach naprawczych – wystosowano 6 upomnień (wszystkie dotyczyły Gminy Dobrzyń nad Wisłą).

Ponadto w sieci czterech wodociągów (dot. wodociągu publicznego Kikół - Szkoły Podstawowej w Cieluchowie oraz wodociągów lokalnych Greenyard Frozen Poland Sp. z o. o. Lipno; P.P.H.U. „Agromlecz” i ZPOW DAWTONA Lipno) w ciągu okresu sprawozdawczego stwierdzono również punktowe przekroczenie wskaźnikowego parametru mikrobiologicznego (ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C po 72 h > 300 jtk) wykluczając jednocześnie w badanych próbkach przekroczenia bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i enterokoków. Zgodnie z ustaleniami telefonicznymi i wystosowanymi wystąpieniami niezwłocznie podjęto działania naprawcze. Gestorzy wodociągów lokalnych poinformowali o wyłączeniu z użytkowania przedmiotowych zaworów wody. Natomiast w Szkole Podstawowej w Cieluchowie, gm. Kikół niezwłocznie wprowadzono zakaz spożywania wody z kranów (wywieszono stosowne informacje). Woda nadawała się do spożycia po

uprzednim gotowaniu. Badania kontrolne potwierdziły uzyskanie poprawy jakości mikrobiologicznej wody.

Badania kontrolne potwierdziły uzyskanie poprawy jakości mikrobiologicznej wody.

Nałożono 1 mandat karny w wysokości 500 zł.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie w żaden sposób nie został poinformowany przez dostawcę wody o wykonaniu dodatkowych badań i stwierdzonych przekroczeniach mikrobiologicznych w wodach Wodociągu Publicznego Dobrzyń nad Wisłą (bakterie grupy coli 7 jtk; Escherichia coli 1 jtk; Enterokoki 1 jtk) co jest niezgodne z §6 pkt 2a) w/w rozporządzenia, jak i Wodociągu Publicznego Chalin (ogólna liczba mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22^oC po 72 h >300 jtk). Wyniki uzyskano po pisemnym wystąpieniu do laboratorium. Dotyczyło to tego samego dostawcy wody.

Brak niezwłocznych informacji o stwierdzonych przekroczeniach uniemożliwiło podjęcie stosownych decyzji w sprawie ograniczeń w korzystaniu z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i mogło stwarzać zagrożenie zdrowotne i epidemiologiczne dla użytkowników wodociągów.

Przeprowadzono kontrolę w zakresie stosowania procedury dotyczącej postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Dobrzyń nad Wisłą i stwierdzono nieprawidłowości oraz naruszenie art. 109 §1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 1971r. Kodeks wykroczeń (j.t. Dz. U. z 2018r., poz. 618 z późn. zm.). W związku z powyższym nałożono mandat karny w wysokości 500 zł oraz obciążono kosztami kontroli. Ponadto zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019r. poz. 59) ze względu na stwierdzenie istotnych uchybień w działalności kontrolowanej jednostki, mogących mieć wpływ na stan zdrowia lub życie ludzi, państwowy inspektor sanitarny, niezależnie od przysługujących mu środków, o których mowa w art. 27 w trybie określonym w art. 30 ustawy o PIS, zawiadomił o stwierdzonych uchybieniach kierownictwo kontrolowanej jednostki tj. Burmistrza Miasta i Gminy Dobrzyń z prośbą o pisemne powiadomienie o podjętych i wykonanych czynnościach w opisanej sprawie. Burmistrz Miasta i Gminy w żaden sposób nie odniósł się do prośby PPIS w Lipnie. W związku z czym wystosowano pismo do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego jako organu powołanego do sprawowania nadzoru nad tą jednostką, z prośbą o podjęcie wobec Burmistrza Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą działań nadzorczych, które zdyscyplinują organ wykonawczy gminy i spowodują, że poinformuje on organ wzywający o podjętych i wykonanych czynnościach w opisanej sprawie. Wojewoda

w odpowiedzi poinformował, że w przepisach brak jest środków prawnych pozwalających zdyscyplinować Burmistrza do udzielenia odpowiedzi w przedmiotowej sprawie.

Jednocześnie z Prokuratury Rejonowej w Lipnie wpłynęło Postanowienie o żądaniu wydania rzeczy tj. kserokopii wszelkiej dokumentacji związanej ze stwierdzeniem przekroczeń norm mikrobiologicznych w wodzie Wodociągu Publicznego Dobrzyń nad Wisłą, w związku z postępowaniem karnym. Ponadto wezwano w roli świadka pracownika N.HK nadzorującego wodociąg publiczny Dobrzyń nad Wisłą wyjaśniając, że postępowanie toczy się w sprawie przekroczenia uprawnień przez pracownika Urzędu Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą. Brak informacji, czy dane postępowanie zostało umorzone, czy skierowane do sądu.

W drugim przypadku – dot. wodociągu publicznego Chalin terminy ustalone w rozporządzeniu nie zostały przekroczone (tj. 7 dni roboczych zgodnie §6 pkt 2 lit. c). Jednakże w wystąpieniu zalecono udostępniania tego typu wyników, w przypadku stwierdzenia przekroczeń mikrobiologicznych, w jak najkrótszym terminie ze względu na możliwe szybkie poinformowanie użytkowników o wprowadzonych ograniczeniach w użytkowaniu (m.in. gotowaniu przed spożyciem).

W roku 2018 stwierdzano odchylenia od aktualnie obowiązujących norm fizykochemicznych - dotyczyło to głównie poziomu manganu, mętności i żelaza (najczęściej w wodzie podawanej do sieci i w odcinkach sieci w bliskiej odległości od SUW) jednak znacznie rzadziej niż w latach ubiegłych. Stwierdzane przekroczenia były nieznaczne lub miały charakter chwilowy (nie potwierdzały się w badaniach kontrolnych, bądź były eliminowane w krótkich terminach). Stwierdzane przekroczenia norm z w/w wodociągów nie stwarzały zagrożenia wystąpienia niekorzystnych skutków dla zdrowia użytkowników. Woda w tych przypadkach może jednak posiadać zabarwienie, mętność co jest wykrywane i nieakceptowane przez konsumentów. Ponadto korzystanie z takiej wody może powodować brudzenie prania czy urządzeń sanitarnych.

W roku 2018 wydano 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno – technicznego SUW Lipno, ul. Kolejowa i 1 zmieniającą termin wykonania. Stwierdzone nieprawidłowości w stacji to zawilgocone i zagrzybione ściany i sufity SUW (wykonano w ustalonym terminie). W ramach remontu wyposażono dodatkowo halę SUW w system wentylacji wymuszonej oraz zakupiono osuszacze powietrza.

Powszechna dostępność wody i jej odpowiednia jakość jest jednym z podstawowych warunków zdrowia ludności. Urządzenia służące publicznemu zaopatrzeniu w wodę są pod stałym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lipnie. Na terenie powiatu miasta są w 100 % zwodociągowane. Natomiast w gminach wiejskich tylko pojedyncze miejscowości, nieznacznie zaludnione, o zabudowie bardzo rozproszonej nie posiadają sieci wodociągowej. Ludność kilku miejscowości powiatu lipnowskiego zaopatrywana jest w wodę z wodociągów z poza powiatu.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dn. 07 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (j. t. Dz. U. z 2018r., poz. 1152 ze zm.) przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne (dostawcy wody) mają obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem w sposób ciągły, a także zapewnić należyłą jakość dostarczanej wody.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi monitoring parametrów grupy A (średnio 4 próbki na rok) i monitoring parametrów grupy B (średnio 1 próbka na rok) z ustalonych miejsc poboru.

Jednak to głównie producenci wody są zobowiązani prowadzić wewnętrzną kontrolę jakości wody z odpowiednią częstotliwością uzgodnioną z Inspekcją Sanitarną.

W roku 2017 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294), wszyscy producenci wody zaopiniowali harmonogramy badań na rok 2018 w ramach kontroli wewnętrznej i podpisali protokoły uzgodnień. Wykonywanie tych badań było zadawalające.

W roku 2018 stwierdzano odchylenia od aktualnie obowiązujących norm sanitarnych - dotyczyło to głównie poziomu manganu, mętności i żelaza (najczęściej w wodzie podawanej do sieci i w odcinkach sieci w bliskiej odległości od SUW) jednak znacznie rzadziej niż w latach ubiegłych. W niektórych obiektach wynikało to z braku prawidłowej obsługi SUW, w innych z faktu, że część nadzorowanych urządzeń wodnych wymagała gruntownych modernizacji i inwestycji w celu dostosowania istniejących systemów uzdatniania wody do zwiększającego się poziomu zapotrzebowania w wodę zdatną do spożycia przez ludzi. Inwestycje wykonane w latach poprzednich jak i modernizacje w większości przypadków rozwiązały dotychczasowe problemy. Najbardziej problematycznymi obiektami są „inne podmioty

zaopatrujące w wodę” co wynika prawdopodobnie z braku prawidłowego, systematycznego nadzoru przez kompetentny personel.

Należy nadmienić, że stwierdzane przekroczenia norm fizykochemicznych nie stwarzały zagrożeń dla zdrowia, a mogły jedynie powodować uciążliwości dla użytkowników.

Prowadzone postępowania administracyjne, zwiększona świadomość konsumentów, a także coraz częstsze zainteresowanie mediów, wymuszają na producentach wody większą dbałość o jej jakość. Jednak brak efektów w tym zakresie wiąże się często z brakiem świadomości u producentów o ważności tych problemów, a także niedostatecznymi ilościami środków finansowych kierowanych na te zadania przez samorządy.

Analiza badań wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella sp.*

Ze względu na zagrożenia, jakie niesie za sobą występowanie bakterii *Legionella sp.* w wodzie ciepłej i użytkowanej do celów higienicznych, zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem zaplanowano pobór 9 próbek wody do badań laboratoryjnych w dwóch podmiotach lecznictwa stacjonarnego.

Wszystkie przebadane próbki wody spełniały wymagania rozporządzenia (<100 jtk), w związku z czym poinformowano gestorów obiektów, że woda ciepła jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego i nie stwarza zagrożenia epidemicznego. Zalecono przeprowadzanie badań 2 razy w roku. W obydwu przypadkach wykonano dodatkowe badania w ramach kontroli wewnętrznej, nie stwierdzono przekroczeń. Trzeci podmiot lecznictwa stacjonarnego rozpoczął działalność we wrześniu 2018r. i nie wykonywał badań w tym zakresie.

Zgodnie z zaleceniami PPIS w Lipnie z lat wcześniejszych wykonano badania wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.* w ramach kontroli wewnętrznej w 4 obiektach dot. 4 obiektów noclegowych.

We dwóch przypadkach wszystkie przebadane próbki wody spełniały wymagania rozporządzenia (<100 jtk).

W kolejnych dwóch obiektach stwierdzono przekroczenia norm.

W przypadku budynku „OSADA POPOWO”, Popowo 40c, gm. Lipno w trzech zbadanych próbkach w miesiącu grudniu 2018r. wykryto średnie skażenie sieci wody ciepłej (403 – 550 jtk/ 100 ml). Wystąpieniem zalecono podjęcie działań mających na

celu redukcję liczby bakterii *Legionella sp.* oraz po upływie 4 tygodni wykonanie badań kontrolnych (zaplanowano na styczeń 2019r.).

W drugim przypadku badania wody wykonywano czterokrotnie w ciągu roku. Średnie skażenie sieci wody ciepłej wykrywano w różnych pojedynczych punktach poboru. W ostatnim badaniu, pomimo prowadzonych działań naprawczych, w dwóch punktach stwierdzono nadal średnie skażenie sieci wody ciepłej (268 – 830 jtk/ 100 ml).

W związku z powyższym PPIS w Lipnie wydał decyzją administracyjną nakaz podjęcia działań zmierzających do redukcji liczby bakterii *Legionella sp.* do normy zgodnej z załącznikiem Nr 5 część A oraz przedstawienia badań kontrolnych w terminie 15 kwietnia 2019r. (właściciel obiektu poinformował o braku zaplanowanego wynajmu pokoi do połowy kwietnia).

Do PPIS w Lipnie nie wpłynęły żadne wyniki badań wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.* z budynków zamieszkania zbiorowego.

PPIS w Lipnie wystosował wystąpienia do Urzędów Miast i Gmin oraz do wytypowanych przez stanowisko N.HD dyrektorów szkół (posiadających szatnie z natryskami przy salach gimnastycznych) dotyczące obowiązku przeprowadzania badań wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.* w budynkach użyteczności publicznej, w których wytwarzany jest aerozol wodno – powietrzny. W odpowiedzi podano terminy zaplanowanych poborów próbek wody w miesiącach styczeń – marzec 2019r.

3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.

Obiekty użyteczności publicznej to grupa bardzo różnorodna. Należą do niej obiekty ewidencjonowane m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej (93 obiekty), obiekty noclegowe (27 obiektów), cmentarze, domy przedpogrzebowe i pomieszczenia do przechowywania zwłok (37 obiektów) i inne obiekty m.in. obiekty kulturalno – widowiskowe (47 obiektów), obiekty sportowe (12 obiektów), apteki i punkty apteczne (34 obiekty), stacje paliw (20).

W roku 2018 Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Lipnie skontrolowała ogółem 262 obiektów użyteczności publicznej, 27 środków transportu i 1 ogólnodostępne miejsce wykorzystywane do kąpiei (ogółem w ewidencji 324 obiektów użyteczności publicznej, 47 środków transportu i 1 ogólnodostępne miejsce wykorzystywane do kąpiei).

Ogółem wydano 76 decyzji administracyjnych:

- 56 decyzji dot. ekshumacji i przewiezienia bądź przeniesienia szczątków zwłok,
- 12 decyzji merytorycznych (dot. 3 poprawy stanu sanitarno- technicznego obiektów, 1 odmowa zmiany terminu wykonania punktu decyzji merytorycznej, 1 decyzja zaprzestania świadczenia usług kosmetycznych w obiekcie, 1 dotycząca poprawy stanu higieniczno-zdrowotnego, 2 umarżające wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości, 2 decyzje zmieniające termin wykonania nałożonych obowiązków, 1 decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia z instalacji wodnej kempingu obozu harcerskiego pod namiotami zorganizowanego w Radziochach, gm. Skępe, 1 decyzja dotycząca zakazu kąpiei w MOWdK),
- 9 decyzji płatniczych dotyczących kwestionowanych kontroli.

Wydano:

- 7 postanowień na sprowadzenie zwłok lub urny z prochami z zagranicy,
- 1 postanowienie opiniujące pozytywnie z uwagą projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiei na terenie Miasta i Gminy Skępe w 2018 roku pod względem spełnienia wymogów higieniczno-sanitarnych,
- 3 postanowienia opiniujące projekty regulaminu utrzymania czystości i porządku oraz projekt uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczonych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (1 opinia pozytywna bez uwag, 2 opinie z uwagami),
- 4 postanowienia o nałożeniu grzywny na łączną kwotę 2000,00 zł.

Wystosowano 9 wystąpień. Wydano 2 upomnienia i 1 tytuł wykonawczy.

Nałożono 4 mandaty na łączną sumę 800,00 zł.

W roku sprawozdawczym PPIS w Lipnie wszystkie nadzorowane obiekty ocenił jako dobre pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Udało się wyegzekwować decyzję merytoryczną z roku 2017 dotyczącą obiektu ocenionego poprzednio jako zły pod względem stanu technicznego (obiekt ujęty w grupie „Inne obiekty- obiekty zewidencjonowane” - Przychodnia Specjalistyczna „NOWA”, wynajem nieruchomości na działalność medyczną). Przeprowadzona sprawdzająca kontrola sanitarna wykazała wykonanie obowiązków nałożonych decyzją: - doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany i sufity w ciągach komunikacyjnych obiektu (wyczyszczono i wymieniono panele ścienne,

zapewniono nowe listwy wykończeniowe i przypodłogowe, pomalowano farbą olejną powierzchnie wszystkich grzejników oraz przeprowadzono remont malarski sufitów);

- doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany, sufity i armaturę sanitarną w WC personelu w WC pacjentów (wymieniono na nowe deski sedesowe i spłuczki, wymieniono umywalkę w WC personelu, wykonano remont malarski ścian i sufitów);

- usunięto ubytki cementu w posadzce pokoju socjalnego (położono nowy cement i pomalowano go farbą olejną).

Ponadto poprawiono stan powierzchni dojścia do budynku od strony parkingu miejskiego.

Obiektem problematycznym od kilku lat jest Kryta Pływalnia w Lipnie.

Gestor obiektu uzgodnił z PPIS w Lipnie harmonogram badań jakości wody w pływalni na rok 2018. W uzgodnionym harmonogramie badań jakości wody dla każdej niecki uwzględniono zakres i częstotliwość badań zawartą w załącznikach nr 1, 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r., poz. 2016).

W ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z uzgodnionym harmonogramem pobrano 71 próbek (w tym 40 z niecek basenowych, 20 próbek z systemu cyrkulacji i 10 próbek wody wodociągowej w celu oznaczenia poziomu azotanów i utlenialności, 1 próbkę wody z brodzika do dezynfekcji stóp, w której oznaczono poziom chloru wolnego).

Ponadto w trakcie godzin użytkowania pływalni, systematycznie każdego dnia odczytywano z automatycznego urządzenia kontrolno-pomiarowego i rejestrowano podstawowe parametry wody w poszczególnych nieckach basenowych tj. pH wody, potencjał redox, stężenie chloru wolnego i temperaturę wody. Raz na dobę w godzinach użytkowania pływalni dokumentowano wartość chloru związanego.

W związku ze stwierdzonymi w grudniu 2017r. nieprawidłowościami wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne. Na wniosek gestora obiektu w dniu 05.01.2018r. przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która potwierdziła usunięcie większości nieprawidłowości, jednakże nadal stwierdzono brak informowania w sposób prawidłowy użytkowników pływalni o jakości wody (dotyczy lokalizacji tablicy informacyjnej, wywieszanych komunikatów jak i braku informacji na stronie internetowej). Nie usunięto również zacieków na suficie w WC ogólnodostępnym męskim. W pomieszczeniu ratowników osuszono powierzchnie ścian i sufitów jednakże pozostałe po zalaniu zacieki nie zostały usunięte. Ponadto podjęto próby

wyczyszczenia silikonu na schodach korytarza prowadzącego do niecek basenowych, jednakże zgodnie oświadczeniem Dyrektora MOSiR całkowita jego wymiana ze względu na konieczność wyłączenia pływalni z użytkowania możliwa będzie do wykonania w czasie letniej przerwy technologicznej, która w roku sprawozdawczym trwała od 01 lipca do 03 września 2018r. (obiekt ponownie został uruchomiony po przedłożeniu pozytywnych wyników badań w dniu 31 sierpnia 2018r.).

W związku z powyższym PPIS w Lipnie wydał decyzję administracyjną z terminem usunięcia nieprawidłowości do dnia 26 lutego 2018r. i wymianą silikonu na korytarzu do dnia 31 sierpnia 2018r. Ponadto wydano zalecenie pokontrolne dotyczące podjęcia skutecznych działań mających na celu poprawę prowadzonego monitoringu wody, komunikowania użytkowników a także utrzymania właściwych parametrów fizyko – chemicznych wody basenowej i w wodzie w brodziku do dezynfekcji stóp. Ze względu na fakt nie wykonania w terminie jednego z obowiązków (dot. zacieków na sufitach i ścianach w pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych i przebieralni znajdujących się w pomieszczeniu ratowników), PPIS w Lipnie wydał upomnienie, kolejna kontrola sprawdzająca potwierdziła jego wykonanie. Przeprowadzona w czerwcu 2018r. kontrola obiektu wykazała, iż poprawiono sposób informowania użytkowników obiektu o jakości wody basenowej (informacje umieszczone na tablicy i stronie internetowej), nie stwierdzono przekroczeń parametrów fizykochemiczne wody basenowej. W związku z brakiem do wglądu wyników oznaczeń chloru wolnego w brodziku do dezynfekcji stóp wydano zalecenie dotyczące przedstawienia PPIS w Lipnie wyników oznaczeń chloru wolnego w brodziku do dezynfekcji stóp w terminie do dnia 15.06.2018r. – przedłożono w ustalonym terminie trzykrotne wyniki oznaczeń, nie stwierdzono przekroczeń. Kolejna kontrola sprawdzająca, przeprowadzona 19.09.2018r. potwierdziła wykonanie pkt 4 wyżej wymienionej decyzji tj. wymieniono spoiny silikonowe oraz wyłożono nowymi płytkami podstopnie schodów korytarza prowadzącego do niecek basenowych.

W dniu 06 listopada 2018r. przeprowadzono kontrolę obiektu (nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących utrzymania bieżącej czystości obiektu, zgodnie z oświadczeniem dyrektora MOSiR na okres ferii zimowych zaplanowano czyszczenie odbarwień folii w niecce rekreacyjnej, remont malarski w pomieszczeniu porządkowym na parterze i wymianę na nową tapicerki leżanki w punkcie medycznym, w związku z powyższym wydano zalecenie dotyczące pisemnego poinformowania PPIS w Lipnie o wykonaniu w terminie do końca stycznia 2019r.) i badania jakości wody na Krytej Pływalni w Lipnie. W związku z awarią sprzętu laboratoryjnego WSSE Bydgoszcz,

w dniu 22.11.2018r. dokonano uzupełniającego poboru wody w celu oznaczenia poziomu chloroformu i sumy THM. W przedmiotowych badaniach stwierdzono przekroczenia norm fizyko – chemicznych i mikrobiologicznych wody:

- wprowadzanej do niecki: basenu rekreacyjnego przekroczenia poziomu **chloru związanego 0,36 mg/l**; basenu sportowego przekroczenia poziomu **chloru związanego 0,47 mg/l** - norma 0,2 mg/l, poziomu chloroformu $0,029 \pm 0,004$ mg/l – norma 0,03 mg/l, ***Pseudomonas aeruginosa* 2 jtk** – norma 0 jtk;
- niecki: basenu rekreacyjnego zaniżony poziom **potencjału redox 726 mV** – norma - minimalna wartość 750 mV, przekroczenia poziomu **chloru związanego 0,44 mg/l** – norma 0,3 mg/l; niecki basenu sportowego zaniżony poziom **potencjału redox 704 mV**, przekroczenia poziomu **chloru związanego 0,61 mg/l**, przekroczenia poziomu **chloroformu $0,033 \pm 0,004$ mg/l** - norma 0,03 mg/l;
- w brodziku do dezynfekcji stóp zaniżony poziom **chloru wolnego 0,78 mg/l** – norma 1,0 – 2,0 mg/l.

We wszystkich 4 pobranych próbkach ciepłej wody z natrysków nie wykryto obecności *Legionella sp.*

Badania kontrolne 4 próbek wody (1 wprowadzana do niecki sportowej i 3 w niecce sportowej) w zakresie mikrobiologicznym, pobranych w dniu 09.11.2018r. nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych. Jednakże we wszystkich 3 próbkach wody z niecki basenu sportowego stwierdzono zaniżony poziom potencjału redox 701 - 710 mV – norma - minimalna wartość 750 mV i podwyższony poziom chloru związanego 0,53 - 0,61 mg/l - norma 0,3 mg/l. Podwyższony poziom chloru związanego 0,46 mg/l - norma 0,2 mg/l stwierdzono również w wodzie wprowadzanej do niecki sportowej.

Ponadto przekroczenia norm **chloru związanego** i zaniżony **poziom potencjału redox** stwierdzono w okresie od 31.10.2018r. do 22.11.2018r. w przedłożonych dwukrotnie przez Dyrektora MOSiR Lipno rejestrach wyników pomiaru jakości wody na pływalni (w trakcie czynności kontrolnych obiektu i zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi):

- woda wprowadzana do niecki: basenu sportowego - **chlor związany 0,21 -0,35 mg/l**, basenu rekreacyjnego - **chlor związany 0,24 -0,31 mg/l**; (norma 0,2 mg/l);
- woda z niecki: basenu sportowego - **chlor związany 0,31 -0,45 mg/l**, poziom **potencjału redox 742 - 749 mV**, basenu rekreacyjnego - **chlor związany 0,31 - 0,46 mg/l** (norma 0,3 mg/l), poziom **potencjału redox 743 - 749 mV**– norma - minimalna wartość 750 mV.

Jakość wody była niezgodna z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r., poz. 2016) z załącznikiem nr 2 litera A i B.

W związku z powyższym PPIS w Lipnie w dniu 15.11.2018r. wszczął postępowanie administracyjne mające na celu wyegzekwowanie poprawy jakości wody w zakresie kwestionowanych parametrów i dwukrotnie obciążył kosztami kwestionowanych badań.

W dniu 06.12.2018r. wysłano wystąpienie dot. nieprawidłowej jakości wody basenowej i konieczności przedłożenia sprawozdań z badań, a także pismem z dnia 06.12.2018r. PPIS w Lipnie zawiadomił MOSiR Lipno, że postępowanie administracyjne w sprawie niespełnienia wymagań jakościowych wody basenowej na pływalni w zakresie potencjału redox i chloru związanego nie może być załatwione w terminie przewidzianym w art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego (j. t. Dz. U. z 2018r. poz. 2096 z późn. zm.) z uwagi na konieczność przedłożenia przez zarządzającego obiektem kontrolnych wyników badań wody wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej w terminie do dnia 20.12.2018r. Po przedłożeniu wymaganych kontrolnych wyników badań wody PPIS w Lipnie podejmie stosowną decyzję. Przewidywany termin rozpatrzenia sprawy - 07 stycznia 2019r. (sprawozdania z badań wody pobranej 17.12.2018r. wykazały prawidłowy poziom potencjału redox w nieckach basenowych [854 – 869 mV], jednakże poziom chloru związanego na granicy normy, kolejne badania próbek wody pobranych 02.01.2019r. potwierdziły prawidłową jakość wody w systemie cyrkulacji i nieckach basenowych, a także właściwy poziom chloru wolnego w brodziku do dezynfekcji stóp [1,51 mg/l] – PPIS w Lipnie decyzją administracyjną wydaną w dniu 07.01.2019r. umorzył wszczęte postępowanie).

Ogółem w roku sprawozdawczym, w ramach sprawowanego nadzoru nad tym obiektem wydano 3 decyzje administracyjne (1 dot. poprawy stanu technicznego obiektu- nieprawidłowości stwierdzone w 2017r., 2 płatnicze), wystosowano 1 wystąpienie, wysłano 1 upomnienie, pobrano 18 próbek wody do badań laboratoryjnych, w dniu 07.12.2018r. wydano zbiorczą ocenę roczną jakości wody na pływalni.

W 5 obiektach stwierdzono nieprawidłowości – wydano 8 decyzji administracyjnych, w tym 2 poprawy stanu sanitarno- technicznego obiektów, 1 odmowa zmiany terminu wykonania punktu decyzji merytorycznej, 1 decyzja zaprzestania świadczenia usług kosmetycznych w obiekcie, 1 dotycząca poprawy stanu higieniczno-zdrowotnego, 1 umarzająca wszczęte postępowanie

administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości, 2 decyzje zmieniające termin wykonania nałożonych obowiązków, 1 upomnienie, 1 tytuł wykonawczy oraz 4 postanowienia o nałożeniu grzywny na łączną kwotę 2000,00 zł.

Nałożono 3 mandaty na łączną sumę 600,00 zł. gestorów obiektów obciążono kosztami kontroli.:

- Stwierdzone nieprawidłowości w 1 zakładzie kosmetycznym i 2 zakładach świadczących łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, usług kosmetycznych i odnowy biologicznej dotyczyły głównie: brak przestrzegania częstotliwości prowadzenia kontroli mikrobiologicznej przebiegu procesu sterylizacji zgodnie z procedurą higieniczną obowiązującą w obiekcie, braku opracowanych i wdrożonych procedur higienicznych wymaganych w przypadku świadczenia usług kosmetycznych, braku zapasu sterylnego sprzętu, narzędzi jednorazowego użytku, niewłaściwe postępowanie z brudnym sprzętem (koperty z brudnym sprzętem jednorazowego użytku dla poszczególnych klientek), brak płynu do dezynfekcji rąk z dozownikiem, brak środka do dezynfekcji narzędzi metodą zanurzeniową, brak do wglądu umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych o kodzie 180103, dokumentacji potwierdzającej odbiór w/w odpadów i instrukcji postępowania z wytwarzanymi odpadami w obiekcie, brak stanowiska do mycia rąk z doprowadzoną ciepłą i zimną wodą bieżącą, brak ciepłej wody przy umywalce w WC, brak zapewnionych środków higienicznych (mydła w płynie, ręczników papierowych z podajnikiem lub suszarki do rąk), brak wentylacji w pomieszczeniu usługowym, niewłaściwa wentylacja w WC bez przedsionka i okien, brak kosza na brudną bieliznę itp. Właściciele ukarano mandatami karnymi na łączną kwotę 600 zł i obciążono kosztami kontroli. W jednym przypadku z uwagi na brak możliwości zapewnienia wykonywania usług kosmetycznych w prawidłowych warunkach i z zachowaniem podstawowych standardów higienicznych poinformowano w dniu kontroli właścicielkę o konieczności zaprzestania udzielania usług kosmetycznych do czasu uzyskania pozytywnej opinii PPIS w Lipnie, PPIS w Lipnie wydał decyzję nakazującą zaprzestanie świadczenia usług kosmetycznych w obiekcie. Nieprawidłowości higieniczno-zdrowotne usunięto niezwłocznie.
- W trakcie czynności kontrolnych targowiska gminnego stwierdzono nieprawidłowości dotyczące ubytków tynku i zawilgoceń na ścianach i suficie w WC, zabrudzonych farbą i trwałymi osadami posadzki w WC, uszkodzonych uchwytu do ręcznika papierowego i dozownika do mydła w płynie w WC oraz

brak środków w apteczce I pomocy. Wydano decyzję merytoryczną i obciążono kosztami kontroli gestora obiektu. Obowiązki decyzji wykonano w roku sprawozdawczym, co potwierdzono protokołem kontroli.

- Kontrola sanitarna Miejskiego Centrum Kulturalnego wykazała kilka nieprawidłowości tj.: brak prawidłowo wyposażonego pomieszczenia porządkowego z niskim zlewem z doprowadzoną ciepłą i zimną wodą bieżącą, zmywalnymi ścianami oraz posadzką, brudne, zakurzone i popękane powierzchnie ścian na klatce schodowej, sali konferencyjnej, zniszczona wykładzina w pomieszczeniu sekretariatu, w jednej sali zniszczony z ubytkami gumolit. Wydano decyzję merytoryczną z terminem usunięcia stwierdzonych uchybień do dnia 30.11.2018r. Właściciela obciążono kosztami kontroli sanitarnej. Na wniosek Miejskiego Centrum Kulturalnego przedłużono termin wykonania decyzji (decyzja zmieniająca) do dnia 31.12.2018r.
- Ponadto na właścicielkę jednego zakładu kosmetycznego PPIS w Lipnie nałożył w 2017r. obowiązek zapewnienia pomieszczenia porządkowego dla gabinetu kosmetycznego obowiązek należało wykonać do dnia 31.12.2017r. Przedmiotowy obowiązek nie został wykonany w terminie, w związku z powyższym wydano upomnienie. Gestorka obiektu zwróciła się z wnioskiem o zmianę terminu wykonania punktu decyzji z 2017r. Prowadząca działalność w toku postępowania, pomimo wezwania jej do przedłożenia kopii umowy z firmą remontową, bądź oświadczenia wykonawcy prac remontowych, nie poinformowała PPIS w Lipnie o aktualnych postępach prac, ani nie przedstawiła wymaganych dokumentów. W związku z powyższym wydano decyzję odmowy zmiany terminu wykonania punktu decyzji merytorycznej. Następnie został nałożony tytuł wykonawczy, a w następnej kolejności 4 postanowienia o nałożeniu grzywny, każdy na kwotę 500 zł. We wrześniu 2018r. została wyegzekwowana decyzja z 2017r. Ponadto gabinet kosmetyczny został przeniesiony do innych pomieszczeń zlokalizowanych na parterze tego samego budynku.

W powiecie lipnowskim obserwuje się sukcesywną poprawę stanu sanitarno - technicznego co wyraża się coraz mniejszą ilością prowadzonych postępowań administracyjnych.

Jednak stwierdzone w/w nieprawidłowości w roku 2018 mogły stwarzać realne zagrożenia dla zdrowia ludzi.

➤ Przeprowadzono 2 wizje:

- W związku z telefoniczną informacją z WSSE w Bydgoszczy o wpłynięciu skargi na Niepubliczne Przedszkole ul. 22-go Stycznia 16, 87-600 Lipno, złożoną przez rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola, przeprowadzono wspólnie z pracownikiem N.HD wizję. Podniesione w skardze zarzuty (dotyczące np.: zbyt małych sal; zbyt małej ilości personelu; zbyt dużej odległości placu zabaw od przedszkola, co powoduje że dzieci z niego nie korzystają; nieprawidłowego żywienia dzieci itp.) nie potwierdziły się.

- Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Włocławku przekazała PPIS w Lipnie do załatwienia według właściwości zgłoszenie, które wpłynęło do Ministerstwa Środowiska w Warszawie w części dotyczącej występowania gryzoni i karaluchów związaną z eksploatacją zakładu przetwarzającego odpady zlokalizowanego w Tłuchówku, gm. Tłuchowo. Przeprowadzono wizję wspólnie z pracownikami sekcji N.EP i N.HP i nie stwierdzono obecności gryzoni i karaluchów w/w obiekcie. Na terenie zakładu rozstawiono stacje deratyzacyjne, które są kontrolowane raz w miesiącu oraz w zależności od potrzeb przeprowadzane są prace dezynsekcyjne i deratyzacyjne.

➤ W jednym przypadku podczas kontroli sanitarnej przeprowadzonej w ramach współpracy z N.HD (wypoczynek letni) obozu harcerskiego pod namiotami zorganizowanym na terenie leśnym przyległym do j. Orłowskiego w Teodorowie, gm. Wielgie - stwierdzono zorganizowanie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli w miejscu prawnie niezorganizowanym. Zalecono organizatorowi obozu zaprzestanie organizowania kąpieli z uwagi na możliwość wystawienia potencjalnych skutków zdrowotnych, wynikających m.in.: z niewłaściwego oznakowania stref kąpieli, nie zapewnienia odpowiedniego sprzętu ratunkowego oraz braku możliwości oceny wyników badań wody z jeziora w trakcie trwania obozu prze PPIS w Lipnie. Wystosowano także w tej sprawie wystąpienie do Gminy Wielgie oraz Lipnowskiego WOPR celem wykorzystania służbowego.

Miejsca wykorzystywane do kąpieli.

Na terenie powiatu lipnowskiego zgodnie z uchwałą Nr XLVI/300/2018 Rady Gminy Skępe z dnia 28 czerwca 2018r. (pozytywnie zaopiniowaną przez PPIS w Lipnie) zorganizowano 3 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli (1 ogólnodostępne i 2 dla uczestników obozów harcerskich).

- MOWdK przy ul. Plażowej w Skępem – j. Skępskie Wielkie – organizator-Urząd Miasta i Gminy Skępe, ul. Kościelna 2, 87-630 Skępe, funkcjonujące w okresie od 6 lipca do 27 sierpnia 2018r. jedynie w weekendy (piątek, sobota, niedziela).
- MOWdK dla uczestników obozu harcerskiego w miejscowości Rumunki Skępskie, gm. Skępe – j. Łąkie funkcjonujące w terminie od 5 lipca do 27 lipca 2018r. – organizator – ZHR Obwód Tatrzański, ul. Słoneczna 3, 34-500 Zakopane.
- MOWdK dla uczestników obozu harcerskiego w miejscowości Radiochy, gm. Skępe – j. Sarnowskie funkcjonujące w weekendy (piątek, sobota, niedziela) od 6 lipca do 23 sierpnia 2018r. – organizator – ZHR Okręg Łódzki, 90-273 Łódź, ul. Rewolucji 1905r. 9 lok. 35.

Organizatorzy MOWdK wykonali badania wody przed rozpoczęciem ich funkcjonowania oraz w trakcie sezonu kąpielowego, wyniki badań zostały niezwłocznie przekazane PPIS w Lipnie. Dla MOWdK zorganizowanych dla obozów harcerskich PPIS w Lipnie wydał pozytywne oceny przydatności wody do kąpeli. Natomiast w dniu 27.08.2018r. organizator MOWdK przy ul. Plażowej w Skępem przedłożył sprawozdania z badań próbek wody do kąpeli wykonanych zgodnie z harmonogramem kontroli wewnętrznej, które wykazały przekroczenia normy mikrobiologicznej (liczba enterokoków) w dwóch stałych punktach poboru. W związku z powyższym PPIS w Lipnie wydał bieżącą ocenę jakości wody w MOWdK stwierdzającą, że woda nie nadaje się do kąpeli. Ponadto została wydana decyzja nakazująca gestorowi obiektu wprowadzenie zakazu kąpeli do czasu uzyskania jakości wody zgodnej z wymaganiami, właściwe oznakowanie MOWdK znakiem „Kąpiel zabroniona” oraz umieszczenie na tablicy informacyjnej MOWdK bieżącej oceny jakości wody. Decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności. W dniu 24.09.2018r. wpłynęły pozytywne wyniki badania próbek wody kąpielowej, której jakość odpowiadała normom prawnym.

W trakcie czynności kontrolnych ogólnodostępnego MOWdK, stwierdzono następujące nieprawidłowości: przepełnione kosze na odpady, odpady porzucane na posadzce pomieszczeń sanitarnych oraz przy kontenerze zbiorczym ustawionym przy plaży zgromadzona znaczna ilość odpadów poza kontenerem, bezpośrednio na gruncie, w toaletach brak środków higienicznych, uszkodzone podajniki do papieru toaletowego oraz ręczników papierowych, w toalecie męskiej urwana deska misy ustępowej, brudne posadzki, ściany, umywalki oraz zarwana podłoga w obu toaletach. Ustalono, że wszystkie nieprawidłowości z wyjątkiem zarwanej podłogi należy usunąć niezwłocznie, natomiast podłoga w toaletach zostanie naprawiona w terminie 10 dni

od dnia kontroli sanitarnej, o usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości należało poinformować pisemnie PPIS w Lipnie. Nałożono mandat w kwocie 200,00 zł. Wszczęto postępowania administracyjne w sprawie poprawy stanu higienicznego w obiekcie. Gestora obiektu obciążono kosztami kontroli. Zgodnie z informacją właściciela obiektu o usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która wykazała usunięcie wszystkich uchybień. W związku z powyższym wydano decyzję o umorzeniu postępowania.

W czasie trwania obozów harcerskich, gdzie utworzono miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli tylko dla uczestników tych obozów - zapewniona była stała obecność ratowników. W przypadku ogólnodostępnego MOWdK opieka ratowników i niezbędny sprzęt medyczno – ratowniczy zapewniona była tylko w weekendy.

Organizatorzy zapewnili również regulamin korzystania z obiektu, tablicę informacyjną, maszt, kosze i pojemniki na odpady oraz wyznaczyli bojami strefy dla umiejących i nieumiejących pływać.

PPIS w Lipnie na podstawie protokołów kontroli ustalił, że niezorganizowano miejsc wykorzystywanych do kąpieli przy 2 polach namiotowych (czynnych w sezonie 2018) i 2 ośrodkach wypoczynkowych (główną przyczyną rezygnacji z organizacji MOWdK jest brak środków finansowych na zapewnienie obecności ratowników). Jednak tereny te są zwyczajowo wykorzystywane przez ludność. W ramach bieżącego nadzoru w trakcie czynności kontrolnych ośrodków wypoczynkowych i czynnych pól namiotowych skontrolowano tereny przyległe do jezior. Nie stwierdzono nieprawidłowości, właściciele dbają o czystość bieżącą terenu, zapewnione są kosze na odpady, miejsca siedzące, miejsca na ognisko i grille.

Niepokojący jest fakt braku utworzenia kąpielisk na terenie powiatu lipnowskiego, pomimo że taka forma wypoczynku zapewnia popularyzację rekreacji ruchowej, polepsza stan środowiska, ale przede wszystkim zwiększa bezpieczeństwo zdrowotne osób kąpiących się.

PPIS w Lipnie wielokrotnie w pismach do samorządów zalecał analizę możliwości utworzenia kąpieliska.

4. Ocena stanu sanitarnego placówek ochrony zdrowia.

Ocenę opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w obiektach podmiotów wykonujących działalność leczniczą przez pracowników Sekcji Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi i Nadzoru Przeciwepidemicznego.

Ogółem skontrolowano 76 obiektów na 97 ujętych w ewidencji.

W roku 2018r. zanotowano następujące zmiany w ewidencji obiektów:

- **Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitale:**
 - **Zakłady Rehabilitacji Leczniczej** - ujęto w ewidencji 1 nowy obiekt - NZOZ WIMED Skępe, ul. Warszawska
- **Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:**
 - **Przychodnie** - zdjęto z ewidencji 1 obiekt (zlikwidowany)
 - **Zakłady Rehabilitacji Leczniczej** - ujęto w ewidencji 1 nowy obiekt - NZOZ WIMED Skępe, ul. Warszawska
 - **Inne ogółem** - ujęto w ewidencji 3 nowe gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkole;
- **Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową:**
 - **Indywidualne praktyki lekarskie** - ujęto w ewidencji 1 indywidualną praktykę lekarza dentystry;
 - **Inne** – zlikwidowano 1 obiekt, w którym świadczone usługi fizjoterapeutyczne.

Na dzień 31.12.2018r. żadnego skontrolowanego obiektu nie oceniono jako obiekt ze stwierdzonym złym stanem.

Przeprowadzono łącznie 178 kontroli (w tym: 77 – N.HK, 101 – N.EP) w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Wydano ogółem 11 decyzji administracyjnych (N.HK) – 2 dotyczące poprawy stanu technicznego, 1 zmieniającą termin usunięcia nieprawidłowości, 3 umorzenia wszczętych postępowań administracyjnych oraz 5 decyzji płatniczych (koszty kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości).

Wystosowano łącznie 7 wystąpień (N.HK). Wydano 1 postanowienie (N.HK).

W roku 2018 nie nakładano mandatów karnych.

Obiekty tej grupy nie budzą większych zastrzeżeń, gdyż są to obiekty o dobrym stanie sanitarno - technicznym i dostosowane do zakresu udzielanych świadczeń medycznych.

W okresie sprawozdawczym zapewniono pomieszczenia higieniczno – sanitarne bezpośrednio połączone z gabinetem lekarskim w 2 poradniach położniczo – ginekologicznych nie spełniających na koniec roku 2017 wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą tj.:

- w jednej przychodni zgodnie z decyzją administracyjną z 2017r. termin zapewnienia pomieszczenia higieniczno – sanitarnego ustalono na dzień 31.12.2017r., w styczniu 2018r. na wniosek właścicielki, PPIS w Lipnie decyzją zmieniającą ustalił nowy termin usunięcia nieprawidłowości tj. do dnia 15.04.2018r. – kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie nałożonego obowiązku;
- w drugiej przychodni położniczo – ginekologicznej, w której istniejąca kabina higieny osobistej dla pacjentek nie była bezpośrednio połączona z gabinetem lekarskim, (poradnia posiadała pozytywnie zaopiniowany program dostosowawczy z terminem wykonania do końca roku 2017 jednakże nie został wykonany), podmiot leczniczy w dniu 29.12.2017r. zawniósł o wydanie opinii o wpływie niespełnienia wymagań, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej na bezpieczeństwo pacjentów - w dniu 08.01.2018r. wydano postanowienie - nie ma wpływu. W kwietniu 2018r., po przeprowadzonej kontroli wydano decyzję administracyjną, w której ustalono termin zapewnienia pomieszczenia higieniczno – sanitarnego bezpośrednio połączonego z gabinetem lekarskim w terminie do dnia 30.10.2018r. oraz obciążono kosztami kontroli – kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie nałożonego obowiązku.

Ponadto w 4 obiektach stwierdzono nieprawidłowości:

- W 3 obiektach (zakład opiekuńczo leczniczy, przychodnia niepubliczna, specjalistyczna praktyka lekarza dentystry) stwierdzono - brak dostosowanej i wdrożonej procedury dotyczącej postępowania z odpadami medycznymi oraz instrukcji selektywnego zbierania odpadów zgodnie z aktualnymi przepisami (brak prawidłowo opisanych worków i pojemników, w których zbierane są odpady o kodzie 180103 - pojemniki oznakowane etykietami zawierającymi jedynie nazwę obiektu, kod odpadu i datę otwarcia pojemnika) – wystosowano 2 wystąpienia i wszczęto postępowania administracyjne. W 1 przypadku kierownik zol niezwłocznie przedłożył do wglądu PPIS w Lipnie prawidłowo opracowaną procedurę postępowania z odpadami medycznymi wraz z instrukcją selektywnej zbiórki odpadów oraz wzorem etykiet do oznakowywania pojemników i worków

z odpadami medycznym. Ponadto poinformował, że powyższa procedura jest wdrażana w obiekcie, w pozostałych 2 obiektach przeprowadzono kontrole sprawdzające, które potwierdziły usunięcie nieprawidłowości. W związku z powyższym umorzono wszczęte postępowania administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości (3 decyzje umarzające). Gestorów obiektów obciążono kosztami kontroli.

- W kolejnym obiekcie (Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy - inna działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze ambulatoryjne) stwierdzono: zakurzone, zniszczone i uszkodzone panele ścienne i listwy łączące a także zniszczone i zakurzone powierzchnie sufitów w pomieszczeniu magazynowo biurowym, w którym przeprowadzana była wstępna dezynfekcja i mycie sprzętu wielokrotnego użycia – wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania do dnia 30 czerwca 2018r. oraz obciążono kosztami kontroli – kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie nałożonych obowiązków.

Ponadto w 3 przypadkach, wydano zalecenia pokontrolne dotyczące przedłożenia do wglądu m. in. umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz aktualnych przeglądów kominiarskich w gabinetach indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej i indywidualnej praktyki lekarza dentystry. Ze względu na nie dotrzymanie terminów ustalonych w protokołach wystosowano wystąpienia wskazując nowe terminy – we wszystkich przypadkach przedłożono do wglądu brakujące dokumenty w ustalonych terminach zawartych w wystąpieniach.

W jednym przypadku dot. laboratorium medycznego wystosowano wystąpienie, w celu dostosowania posiadanej procedury postępowania z odpadami medycznymi do zapisów zawartych w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu, w przypadku wytworzenia odpadów wysoko zakaźnych.

Wszystkie obiekty korzystały z wody dobrej jakości, z wodociągów publicznych nadzorowanych przez PSSE Lipno.

Wszystkie skontrolowane placówki ochrony zdrowia posiadają podpisane umowy z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia na odbiór odpadów medycznych.

W większości obiektów magazynowanie odpadów medycznych odbywa się w urządzeniach chłodniczych.

Sprzątaniem pomieszczeń wszystkich obiektów zajmuje się personel placówek – brak firm zewnętrznych.

5. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.

Informacje wstępne.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie nadzorem objęto 171 zakładów pracy, w tym skontrolowano 161 podmiotów.

Ogółem przeprowadzono 172 kontrole, w tym :

- 156 kontroli zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami na 2018r.,
- 7 kontroli sprawdzających wykonanie nałożonych na stronę obowiązków,
- 1 kontrolę interwencyjną wspólnie z Sekcją N.HK i N.EP, w związku z zawiadomieniem przez Inspektora Ochrony Środowiska we Włocławku o występowaniu gryzoni w Zakładzie zajmującym się składowaniem i przeróbką odpadów,
- 5 wspólnych kontroli z N.NZ (odbior nowego zakładu lub nowej hali w działającym zakładzie),
- 3 kontrole sanitarne w nowych zakładach pracy objętych nadzorem w 2018r. bez odbioru z N.NZ.

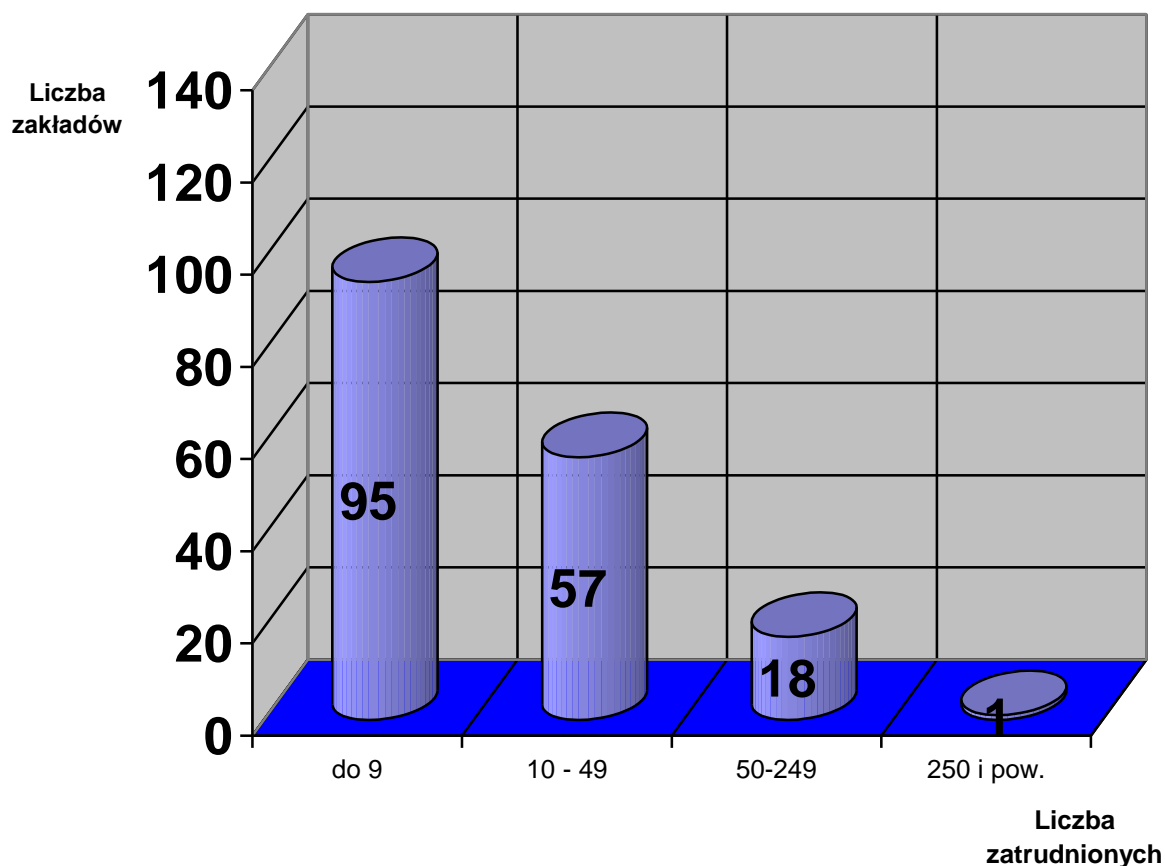
Przeprowadzone kontrole w 6 zakładach wykazały nieprawidłowości, w związku z powyższym wydano 6 decyzji nakładających na stronę obowiązek ich usunięcia.

Ogółem wydano 13 decyzji w tym:

- 6 merytorycznych,
- 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązku,
- 6 decyzji płatniczych.

1. Struktura zatrudnienia.

Ogółem w 2018r. w nadzorowanych 171 zakładach pracy zatrudnionych było 3517 pracowników. Zgodnie z przedstawionym poniżej zestawieniem najwięcej było zakładów małych zatrudniających do 9 pracowników tj. 95, dużych zakładów zatrudniających od 50 do 249 osób było 18, natomiast powyżej 250 osób tylko 1.



Na terenie powiatu lipnowskiego spośród ogółu zatrudnionych najczęściej osób pracowało przy produkcji artykułów spożywczych (881), produkcji odzieży (261), produkcji wyrobów metalowych (323), produkcji maszyn i pojazdów (308), w handlu hurtowym i detalicznym (400) oraz opiece zdrowotnej (174).

W 2018r. 4 zakłady uległy likwidacji oraz 6 zakładów zawiesiło działalność z powodu braku pracowników.

2. Zakres prowadzonych kontroli.

Zgodnie z planem pracy sporządzonym na 2018r. :

- sprawowano nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy pracowników narażonych na szkodliwe dla zdrowia czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne oraz czynniki uciążliwe,
- prowadzono nadzór nad:
 - substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 w oparciu o obowiązujące przepisy,

- warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami,
- egzekwowaniem przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych,
- przeprowadzono kontrole pracodawców w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”,
- prowadzono działania mające na celu promocję zdrowego stylu życia w miejscu pracy, rozpowszechniano informację i materiały w zakładach pracy na temat nowej dwuletniej kampanii organizowanej przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy pod nazwą „ Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy – Substancje niebezpieczne pod kontrolą”.

3. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości dotyczące:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w 4 zakładach,
- złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń socjalnych w 3 zakładach.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie wydał 6 decyzji zobowiązujących pracodawców do usunięcia ww. nieprawidłowości oraz 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązku w zakładzie (decyzja merytoryczna z 2017r.).

W 4 zakładach usunięto ww. nieprawidłowości do końca 2018r. zgodnie z podanymi terminami w decyzjach. W 3 zakładach terminy wykonania nałożonych obowiązków upływają do dnia 30 czerwca 2019r.

W 2018r. nie nałożono mandatów karnych, nie wydano tytułów wykonawczych jak również postanowień o nałożeniu grzywny, natomiast wydano 1 upomnienie wzywające zakład do wykonania obowiązku wynikającego z decyzji PPIS w Lipnie. Obowiązek został wykonany.

4. Zagrożenia dla zdrowia pracowników wynikające ze specyfiki produkcji zakładów działających na terenie powiatu lipnowskiego.

W 2018r. jedynym zagrożeniem dla zdrowia pracowników zatrudnionych w zakładach produkcyjnych było narażenie na szkodliwe działanie hałasu.

Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu stwierdzono w 10 zakładach.

Są to zakłady, w których przekroczenie hałasu utrzymuje się od wielu lat, decyzje na obniżenie wydawano w latach wcześniejszych, jednakże brak możliwości obniżenia hałasu do obowiązującej normy z powodu specyfiki produkcji oraz stosowanych maszyn takich jak: prasy, przecinarki, gilotyny, pilarki do cięcia drzew, pakowaczki do pakowania mrożonek w zamrażalni owoców i warzyw. W tych zakładach opracowany jest „Program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas” oraz pracownicy stosują odpowiednie ochrony indywidualne.

Ogółem liczba pracowników pracujących w przekroczeniu NDN hałasu wynosi 181.

W nadzorowanych zakładach pracy nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń innych czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy takich jak: pył, czynniki chemiczne, drgania ogólne i miejscowe, mikroklimat gorący i zimny.

5. Nadzór nad substancjami i czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W zakładach działających na terenie powiatu lipnowskiego kontakt na substancje i czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym występuje w 4 zakładach tj.:

- w Zakładzie U.P.H. „GALWAN” s.c. w Skępem, który stosuje bezwodnik chromowy w procesie galwanicznym. Tlenek chromu (VI) - substancja o działaniu rakotwórczym zaklasyfikowana do kategorii 1A i mutagennym kat. 1B.

Badania środowiskowe przeprowadzone w dniu 30.01.2013r. oraz latach wcześniejszych przez WSSE w Bydgoszczy na stanowisku galwanizera w hali produkcyjnej nr 1 oraz nr 2 wykazały stężenia chromianów (VI) poniżej oznaczalności metody. W kontakcie z ww. substancją pracuje 9 pracowników.

- w P.P.H. „KOLMEX” w Kolankowie, gm. Lipno zajmującym się demontażem płyt azbestowo-cementowych z dachów budynków 2 pracowników ma kontakt na respirabilne włókna azbestu. Badania środowiskowe przeprowadzone przez WSSE

w Bydgoszczy, w dniu 24.09.2018r. wykazały, że stężenie respirabilnych włókien azbestu na stanowisku pracy wynosi poniżej 0,1 krotności NDS.

Od 2018r. w nowym rozporządzeniu z dnia 12.06.2018r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018 poz.1286) nie ma w wykazie wartości NDS pyłu azbestu.

Ponadto w 2 Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej - „Lekarze Rodzinni” oraz „WIMED” w Lipnie, w Pracowni RTG pracuje w kontakcie na promieniowanie jonizujące X 6 osób.

W ww. zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości, jak również nie było przypadku stwierdzenia choroby zawodowej u pracowników pracujących w kontakcie na substancje i czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

6. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

W 2018r. skontrolowano 4 dalszych użytkowników - formulatorów tj.:

- P. P. U. „POLKOR” Zakład Produkcyjny w Grochowalsku, gm. Dobrzyń n. Wisłą – produkcja farby syntetycznej CORIZON, w skład której wchodzi alkohol izobutyloowy oraz mieszaniny preparatów chemicznych i barwników. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości,
- „ARCHEM” w Wielgiem - produkcja preparatu „Iglol - płyn do chłodziw” - 49% roztwór glikolu etylenowego. W 2018r. zaprzestano produkcji wyrobu – „Elektrolit akumulatorowy”, który zawierał 36% roztwór kwasu siarkowego. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- Firma „SEDAN” w Tłuchowie - konfekcjonuje oleje do lamp naftowych, olejki zapachowe, pochłaniacze wilgoci, odświeżacze zapachowe, odkamieniacz stały i płynny, itp. Do konfekcjonowania ww. produktów stosuje się olej parafinowy, chlorek wapnia, kwas amidosulfonowy, kwas cytrynowy bezwodny oraz kompozycje zapachowe z Polleny – Aroma. Przeprowadzona kontrola w 2018r. nie wykazała nieprawidłowości.
- P. W. „DRAGON” w Dobrzyniu n. Wisłą, zajmuje się produkcją zawieszek zapachowych, pochłaniaczy wilgoci, odkamieniacza. Przeprowadzona kontrola wprowadzania do obrotu ww. produktów nie wykazała nieprawidłowości.

Ponadto skontrolowano 1 dystrybutora wprowadzającego do obrotu mieszaninę chemiczną propan – butan mix LPG tj. F.H.U „DOBGAZ” s.c. 87-606 Chalin 1 a. Zakład zajmuje się napełnianiem i dystrybucją butli 11kg gazem skroplonym propan

– butan. Napełnianie butli odbywa się na wolnym powietrzu pod wiatą wyposażoną w odpowiednią wentylację stanowiskową. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W 43 zakładach, w których stosowane są substancje chemiczne i ich mieszaniny w procesach produkcyjnych, do wykonywania analiz chemicznych, do impregnacji drewna oraz do przeprowadzania dezynfekcji, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas przeprowadzanych kontroli.

7. Przestrzeganie przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

W 2018r. 3 firmy zgłosiły do PSSE w Lipnie przystąpienie do prac polegających na usunięciu wyrobów zawierających azbest tj.:

1. P.P.H. „KOLMEX” Kolankowo 26, 87 - 600 LIPNO
2. ECO – POL Sp. z o.o. ul. Dworcowa 9, 86 -120 Pruszcz
3. PRO – EKO SERWIS Sp. z o.o., Bierzewice 62, 09 – 500 Gostynin.

Skontrolowano 1 firmę - P.P.H.”KOLMEX” w dniu 26.07.2018r. podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu płyt azbestowo - cementowych z dachu budynku gospodarczego w miejscowości Suradówek, gm. Wielgie. Kontrolę kontynuowano w dniu 30.07.2018r. w siedzibie firmy w Kolankowie 26, gm. Lipno w zakresie oceny warunków higieniczno-sanitarnych pomieszczeń socjalnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

8. Postępowanie w sprawie chorób zawodowych.

W 2018r. zgłoszono do PPIS w Lipnie 3 podejrzenia choroby zawodowej Boreliozy u rolników prowadzących własne Gospodarstwa Rolne na terenie powiatu lipnowskiego. Wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej Boreliozy u rolników w tym:

- 2 decyzje wydano w styczniu 2018r. natomiast zgłoszenie i postępowanie prowadzone było w 2017r.
- 2 decyzje wydano po zgłoszeniu i prowadzonym postępowaniu w 2018r. 1 zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej, które wpłynęło w październiku 2018r. nie zostało jeszcze zakończone wydaniem orzeczenia o rozpoznaniu choroby zawodowej lub braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej przez Jednostkę orzeczniczą.

Decyzja zostanie wydana w 2019r. po otrzymaniu orzeczenia lekarskiego z Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Toruniu, Poradni Chorób Zakaźnych.

Wnioski:

1. W 2018r. skontrolowano 161 zakładów pracy, nieprawidłowości stwierdzono w 6 zakładach tj. w 3,7 % obiektów, w których wydano decyzje administracyjne zobowiązujące do usunięcia nieprawidłowości.
2. 55 % zakładów, będących w ewidencji stanowią zakłady małe zatrudniające do 9 pracowników.
3. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych w większości zakładów był dobry, jedynie w 3 zakładach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych, w związku z powyższym wydano decyzje nakazujące ich usunięcie.
4. W roku sprawozdawczym wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej Boreliozy u rolników indywidualnych. Innych chorób zawodowych nie stwierdzono.

6. Ograniczenia zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

W 2018r. nie stwierdzono funkcjonujących podmiotów wprowadzających do obrotu środki zastępcze, w związku z powyższym nie wydano żadnej decyzji, nie nałożono kary pieniężnej oraz nie poniesiono żadnych wydatków na prowadzenie badań.

Jedynie przeprowadzono 1 kontrolę, po otrzymaniu powiadomienia z Komendy Powiatowej Policji w Lipnie o podejrzeniu wprowadzania do obrotu środków zastępczych, w sklepie działającym na terenie powiatu lipnowskiego. Kontrolę w ww. sklepie przeprowadzono w obecności 2 funkcjonariuszy policji, w dniu 22.06.2018r. i nie stwierdzono w obrocie produktów co do których zachodzi podejrzenie, że są środkami zastępczymi. Innych spraw od organów ścigania nie otrzymano.

W celu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych prowadzono monitoring lombardów, sklepu z odżywkami dla sportowców, punktu sprzedaży papierosów elektronicznych i nie stwierdzono w sprzedaży ww. środków.

Współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Lipnie oraz Szpitalem w Lipnie w zakresie powiadamiania o przypadkach zatrucia lub zgonu środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. W 2018r. nie było takiego zgłoszenia.

W dalszym ciągu na bieżąco prowadzony był monitoring Internetu.

W 2018r. zniszczono przez spalenie 10 opakowań produktów (środków odurzających i środków zastępczych) zatrzymanych w toku prowadzonych postępowań administracyjnych i przechowywanych w PSSE w Lipnie.

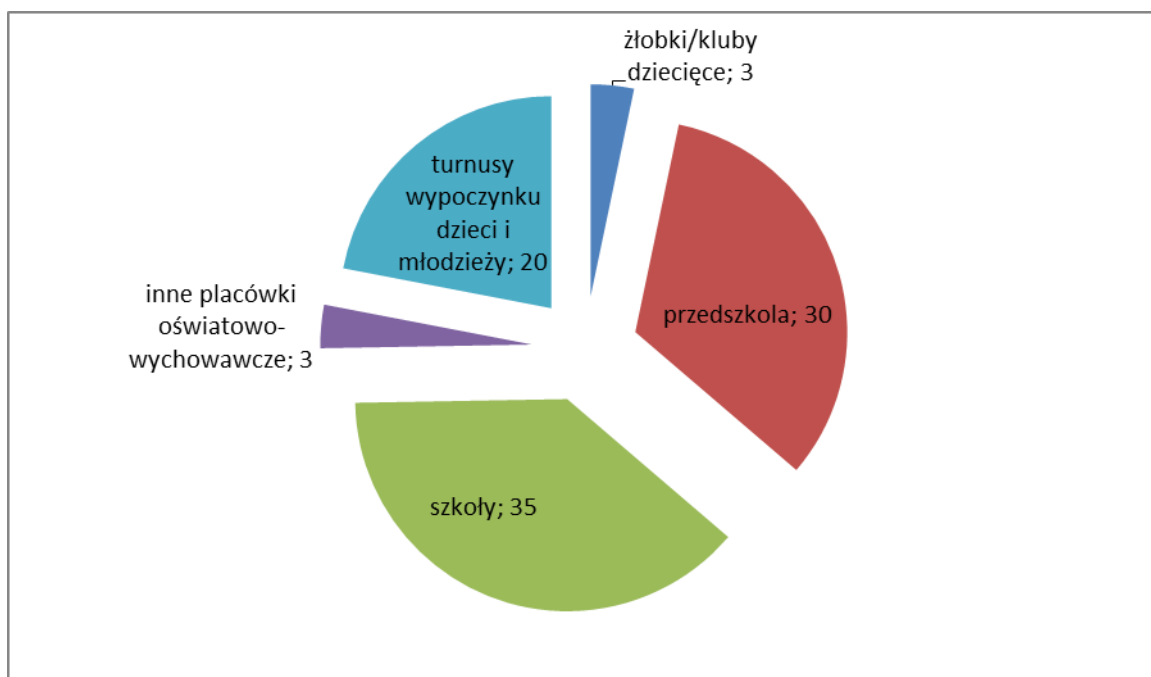
Na stronie internetowej Stacji (www.psselipno.pl) zamieszczono informację „Dopalacze- nowe narkotyki „- gdzie zasięgnąć informacji i zwrócić się o pomoc oraz podano linki i numer bezpłatnej infolinii Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

7. Warunki sanitarno - higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku.

Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lipnie w okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. obejmowało nadzorem sanitarnym 71 placówek stałych oraz 20 placówek sezonowych (tj. dwa turnusy zimowego wypoczynku i 18 turnusów letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży).

Oceniając stan sanitarno - techniczny budynków i warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono łącznie 132 kontrole sanitarne. Pion Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Lipnie wydał w 2018r. jedną decyzję płatniczą oraz jedną decyzję merytoryczną w szkole podstawowej. W placówce tej należało doprowadzić do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego ścianę na klatce schodowej znajdującej się na II kondygnacji budynku szkolnego z terminem wykonania do 31 sierpnia 2018 r. Decyzja ta została wyegzekwowana. Ponadto w 2018r. wyegzekwowano 1 decyzję administracyjną (merytoryczną) wydaną w 2017r. w jednej szkole podstawowej (dotyczyła planu lekcji).

**Ewidencja placówek znajdujących się pod nadzorem sanitarnym
Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Lipnie w 2018r.**



W skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało 9041 dzieci i młodzieży oraz 825 uczestników wypoczynku.

Na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki w placówkach nauczania i wychowania pozwoliły badania środowiska szkolnego. Dokonano higienicznej oceny rozkładu zajęć lekcyjnych w 33 szkołach sprawdzając, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze oraz czy liczba godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny (wykonano łącznie 365 badań tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych) - nieprawidłowości stwierdzono w dwóch placówkach (13 oddziałach), w których wydano doraźne zalecenia w protokole kontroli. Ponadto oceniono dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu przedszkolaków w 13 placówkach (24 oddziałach). Badaniem objęto 395 stanowisk. Stwierdzono, że w 1 przedszkolu (2 oddziałach) pięcioro dzieci korzystało z mebli edukacyjnych niedostosowanych do swojego wzrostu. W protokole kontroli PPIS w Lipnie wydał doraźne zalecenie, aby zapewnić dzieciom korzystanie z mebli edukacyjnych dostosowanych do ich wzrostu. Zalecenie to zostało wykonane, właściciel placówki poinformował PPIS w Lipnie o otrzymaniu mebli edukacyjnych w odpowiednim rozmiarze i dostosowaniu ich do wzrostu dzieci.

Pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Lipnie podczas prowadzonych kontroli sanitarnych dokonywał oceny sytuacji w zakresie przestrzegania palenia tytoniu w placówkach oświatowo-wychowawczych. W tym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stan techniczny i sanitarny budynków

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2018 roku skontrolowano 91 placówek w tym: 71 placówek stałych oraz 20 placówek sezonowych, oceniając stan sanitarno - techniczny budynków i warunki pobytu dzieci i młodzieży. Nie stwierdzono budynków w złym stanie sanitarno - technicznym. Wszystkie placówki podłączone były do wodociągów. Żadna ze skontrolowanych placówek nie posiadała ustępów zewnętrznych. Wszystkie placówki zapewniły właściwe warunki do utrzymania higieny tj. dostępność do ciepłej bieżącej wody we wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych, ręczników jednorazowego użytku lub suszarek do rąk, mydła w płynie, nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów na urządzenie ustępowe. Brak kanalizacji posiadały 33 placówki (w tym: 26 placówek odprowadzało ścieki do szamba, natomiast 7 placówek do własnych oczyszczalni ścieków).

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach oceny infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego skontrolowano 35 szkół. Stwierdzono, że 3 szkoły posiadają tylko boisko sportowe, 12 szkół ma do dyspozycji salę gimnastyczną rekreacyjno-zastępczą oraz boisko sportowe, 17 szkół posiada szkolny zespół sportowy (w tym: 13 placówek z boiskiem i 4 placówki bez boiska sportowego). Trzy szkoły nie posiadają infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Uczniowie korzystali też z sal gimnastycznych, hali sportowej, basenu oraz boisk „Orlik” zlokalizowanych poza placówką.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Analogicznie jak w latach ubiegłych sprawdzano sposób sprawowania podstawowej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. W 2018 roku utworzono 3

nowe gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach tj. w Zespole Szkół im. Marii Konopnickiej w Radomicach, Zespole Szkół w Karnkowie oraz w Szkole Podstawowej w Bobrownikach. Na terenie powiatu lipnowskiego w 2018r. w skontrolowanych szkołach funkcjonowało łącznie 10 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Wszystkie te gabinety zostały skontrolowane przez PPIS w Lipnie w 2018 r., nie stwierdzono nieprawidłowości. Z tych 10 gabinetów korzystało łącznie 12 szkół (tj. 6 szkół podstawowych oraz 3 zespoły szkół miały gabinety do dyspozycji tylko 1 szkoła, 1 szkoła podstawowa miała gabinet wspólnie z inną placówką tj. gimnazjum, 1 szkoła podstawowa miała gabinet wspólnie z inną placówką tj. Zespołem Szkół im. R. Traugutta w Lipnie). W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że podstawowa opieka zdrowotna nad uczniami w szkołach w powiecie lipnowskim sprawowana jest głównie poza szkołą.

Meble i sprzęt sportowy

Podczas przeprowadzanych w 2018r. kontroli sanitarnych sprawdzano czy nabywany i stosowany przez szkoły i placówki sprzęt sportowy oraz meble edukacyjne posiadają certyfikaty zgodności.

Stwierdzono, że w certyfikowane meble edukacyjne przedszkolne/szkolne wyposażone są 64 placówki, natomiast 1 placówka posiada meble edukacyjne bez certyfikatu (meble zakupione przed 1997 r.)

- 1 placówka – brak certyfikatów (meble zakupione przed 1997 r.)
- 2 placówki – posiadają do 25% mebli z certyfikatami
- 2 placówki – posiadają do 50% mebli z certyfikatami
- 19 placówek – posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami
- 41 placówek – posiada 100% mebli z certyfikatami

Wyposażenie sal gimnastycznych i terenów sportowych powinno być bezpieczne dla użytkowników, spełniać warunki techniczne wynikające z obowiązujących norm i posiadać certyfikaty zgodności. W salach i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw powinny znajdować się tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego. Zgodnie z § 9.3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z 2003 r. z późn. zm.)

szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty.

W trakcie kontroli stwierdzono, że 56 placówek oświatowo-wychowawczych posiada certyfikaty zgodności na urządzenia i sprzęt sportowy w tym:

- 5 placówek – posiada do 25% urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami
- 8 placówek – posiada do 50% urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami
- 11 placówek - posiada powyżej 50% urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami
- 32 placówki - posiadają 100% urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami
- 9 placówek nie posiada urządzeń i sprzętu sportowego

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2018r. w szkołach na terenie powiatu lipnowskiego stwierdzono, że 7 placówek posiada substancje i preparaty chemiczne w tym: 3 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum, 3 zespoły szkół. Sprawdzano czy placówki te posiadają aktualny spis posiadanych substancji chemicznych i ich mieszanin, czy są wymagane karty charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin, czy oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin zgodne jest z przepisami, czy przechowywane są one w zamkniętych pomieszczeniach.

W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydano decyzji administracyjnych.

Dożywianie dzieci i młodzieży

We wszystkich skontrolowanych w 2018r. szkołach oceniono sytuację dożywiania dzieci i młodzieży.

Rok	Wydawanie ciepłych posiłków					Organizowanie śniadań szkolnych		Podawanie napoju	
	Liczba placówek			Liczba dzieci i młodzieży		liczba placówek	liczba korzystających	liczba placówek	liczba korzystających
	ogółem	obiady pełne	posiłki jednodaniowe	z obiadów pełnych	z posiłków jednodaniowych				
2018r.	32	18	18	2046	1360	1	28	3	319

W 2018r. na terenie powiatu lipnowskiego ciepły posiłek wydawały 32 placówki dla 3406 uczniów (w tym: posiłek jednodaniowy dla 1360 uczniów oraz posiłek dwudaniowy dla 2046 uczniów). Dwie szkoły podstawowe i dwa zespoły szkół, które w 2018r. prowadziły dożywianie dzieci i młodzieży wydawały jednocześnie posiłki jednodaniowe i dwudaniowe. W 2018r. dożywiania nie prowadziła 1 szkoła podstawowa oraz 2 zespoły szkół. Jedna szkoła organizowała śniadanie, 3 szkoły organizowały podawanie napoju. Z posiłków dofinansowanych skorzystało 2129 uczniów.

Możliwość pozostawiania przez uczniów części przyborów i podręczników szkolnych w placówkach.

W 2018r. podczas prowadzonych kontroli sanitarnych zwracano również uwagę na to, czy uczniowie mają możliwość pozostawienia w szkole części przyborów i podręczników szkolnych. Zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z 2003r. z późn. zm.) w pomieszczeniach szkoły lub placówki zapewnia się możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Tak jak w poprzednich latach przeprowadzone kontrole wykazały, że szkoły zapewniały wszystkim uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w placówce. W młodszych klasach uczniowie mieli zapewnione indywidualne szuflady lub szafki, natomiast w klasach starszych były to najczęściej zbiorowe półki w klasach.

Na terenie powiatu lipnowskiego nie ma szkół wyższych.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W trakcie trwania wypoczynku w 2018r. przeprowadzono łącznie 20 kontroli sanitarnych, podczas których oceniono spełnienie wymagań sanitarno-higienicznych przez organizatorów wypoczynku w odniesieniu do stanu i wyposażenia pomieszczeń, miejsc przebywania uczestników, zaopatrzenia w wodę, zaplecza sanitarnego, gromadzenia odpadów stałych i odprowadzenia ścieków, organizacji miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. Sprawując bieżący nadzór sanitarny

skontrolowano 20 placówek sezonowych (tj. 2 turnusy zimowego wypoczynku oraz 18 turnusów letniego wypoczynku).

Z wypoczynku zorganizowanego na terenie powiatu lipnowskiego w 2018r. roku skorzystało ogółem 825 dzieci i młodzieży (w tym: z wypoczynku zimowego – 40 uczestników oraz z wypoczynku letniego – 785 uczestników).

W trakcie trwania wypoczynków zorganizowanych w 2018r. nie zgłoszono skarg, nie było interwencji, nie nałożono mandatów karnych. Wobec powyższego uznać należy, że organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Wnioski:

- W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w obiektach nauczania i wychowania funkcjonujących na terenie powiatu lipnowskiego w 2018r. nie stwierdzono budynków nieprzystosowanych do potrzeb nauczania i wychowania, jak również w złym stanie technicznym, jak i porządku i czystości.
- Na terenie powiatu lipnowskiego nie ma placówek nauczania i wychowania z ustępami zewnętrznymi.
- Wszystkie placówki podłączone są do sieci wodociągowej. Jednak 33 placówki nie posiadają kanalizacji (ścieki odprowadzane są do szamba lub szkolnych oczyszczalni ścieków).
- Wszystkie szkoły zapewniały odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów.
- W 2018r. powstały dodatkowo trzy nowe gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach. Wszystkie skontrolowane gabinety spełniały wymagania sanitarno-higieniczne.
- Certyfikaty zgodności na meble przedszkolne/szkolne posiadały 64 placówki, a 56 placówek oświatowo-wychowawczych posiadało certyfikaty na urządzenia i sprzęt sportowy.
- W szkołach i placówkach funkcjonujących na terenie powiatu lipnowskiego zapewnia się uczniom i wychowankom możliwość pozostawiania na miejscu w placówce części podręczników i przyborów szkolnych.
- We wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych oraz turnusach wypoczynku dla dzieci i młodzieży zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych (w tym papierosów elektronicznych) był przestrzegany.

8. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku .

W 2018r. pracownicy Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku przeprowadzili 246 kontroli sanitarnych. Kontrole przeprowadzono zgodnie z harmonogramem kontroli na 2018r. i w sytuacjach zagrożenia zdrowotnego ze strony żywności i przedmiotów użytku. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia jak:

- znakowanie żywności
- higiena sprzedaży żywności nie opakowanej jednostkowo
- higiena osobista i stan zdrowia zatrudnionego personelu
- warunki przechowywania żywności łatwo psującej się
- identyfikowalność surowców i produktów
- legalność pochodzenia mięsa i jego przetworów znajdujących się w sprzedaży
- prawidłowość postępowania z żywnością niewłaściwej jakości zdrowotnej
- żywność modyfikowana genetycznie (GMO)
- suplementy diety
- wprowadzanie i przestrzeganie w zakładach produkcji i obrotu żywnością praktyk (GMP, GHP) oraz systemu HACCP zapewniających bezpieczeństwo żywności,
- jakość żywienia dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych i przedszkolnych
- bezpieczeństwo zdrowotne żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów kontaktujących się z żywnością,
- przestrzeganie zakazu palenia w zakładach gastronomicznych.

Celem poprawy stanu sanitarno-higienicznego zakładów produkcji i dystrybucji żywności wydano 5 decyzji administracyjnych.

W ramach, prowadzonej przez Inspekcję Sanitarną, urzędowej kontroli i monitoringu, pobrano 424 próbek żywności, przedmiotów użytku i kosmetyków do badań laboratoryjnych. Żadnej próbki nie zakwestionowano.

Charakterystyka stanu sanitarnego ważniejszych grup obiektów żywnościowo- żywieniowych.

Wytwórnice lodów- w 2018r. powstała w Skępem mikro wytwórnia lodów tradycyjnych, produkująca lody jedynie na potrzeby cukierni prowadzonej przez tego samego właściciela. Nieprawidłowości natury sanitarno-higienicznej nie stwierdzono.

Automaty do lodów - sezonową działalność w miesiącach czerwiec - wrzesień prowadziły 4 automaty zlokalizowane w Lipnie i Skępem. Liczba obiektów w stosunku do 2017r. nie uległa zmianie. Stan sanitarny i techniczny zakładów nie budził większych zastrzeżeń i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego.

Piekarnie – nadzorem objętych było 12 obiektów (13 w roku poprzednim). W 2018r. zlikwidowano 1 zakład-piekarnię w Tłuchowie.

Produkcja w zakładach piekarniczych, zatrudniających od kilku do kilkunastu osób przeznaczona jest w większości na rynek lokalny. Piekarnie są funkcjonalnymi zakładami spełniającymi podstawowe wymogi sanitarne. Ich stan sanitarny i techniczny kształtował się na poziomie roku ubiegłego . Wszystkie piekarnie mają zawarte umowy z zakładami DDD w zakresie monitoringu i zwalczania szkodników (podczas kontroli nie stwierdzono śladów gryzoni, ani owadów). Przeprowadzane kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stosowania substancji dodatkowych, w tym polepszaczy do pieczywa, które używane są coraz powszechniej, ale z zasadami dobrej praktyki produkcyjnej. Wykorzystywane w zakładach środki transportu nie budziły zastrzeżeń. Zastrzeżeń nie budziło także znakowanie produktów.

Ciastkarnie – w 2018r. działalność prowadziły 2 niewielkie rodzinne zakłady, produkujące na rynek lokalny. Stan sanitarny tej grupy był zadawalający i nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia procesów technologicznych. Wykorzystywane w zakładach środki transportu nie budziły zastrzeżeń natury sanitarnej.

Przetwórnice owocowo - warzywne – stan sanitarno-techniczny 2 skontrolowanych zakładów był dobry i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego, również w zakresie wdrażania i utrzymywania systemu HACCP. Zdecydowanie najlepszymi obiektami w tej grupie jest: Zamrażalnia Owoców i Warzyw Greenyard Frozen Poland spółka z o.o. w Lipnie, ul. Wojska Polskiego 12A oraz Zakład Przetwórstwa Owocowo-

Warzywnego „Dawtona” w Lipnie, ul. Wojska Polskiego 12. Są to obiekty nowoczesne, funkcjonalne systematycznie modernizowane i rozbudowywane.

W grupie tej zaewidencjonowany jest mały rodzinny Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Markłós” w Lipnie, ul. Polna 18, specjalizujący się w sezonowej produkcji ogórków konserwowych i kapusty kwaszonej, z surowców z własnego gospodarstwa rolniczego, który w III kwartale 2018r. ze względów ekonomicznych zawiesił działalność produkcyjną.

Ze względu na powiadomienia w ramach systemu RASFF, dotyczące kukurydzy i szpinaku wyprodukowanego w Zamrażalni Owoców i Warzyw Greenyard Frozen Poland spółka z o.o. w Lipnie, ul. Wojska Polskiego 12A, zakład w 2018 r. objęto wzmożonym nadzorem sanitarnym.

Zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego – zaewidencjonowany 1 młyn gospodarczy jest obiektem świadczącym usługi dla okolicznych rolników. Podczas przeprowadzonej w 2018r. kontroli nie stwierdzono uchybień natury sanitarno-higienicznej.

Inne wytwórnie żywności – zaewidencjonowanych było 9 zakładów. W 2018r. powstał 1 nowy obiekt- punkt wypieku okolicznościowych ciast na indywidualne zamówienia klientów w Wielgiem. W grupie tej znajdują się 5 małych zakładów prowadzących działalność sezonową i okazjonalną takie jak: wytwórnia pieczywa liturgicznego, zakład wypieku pieczywa tradycyjnego, punkt wypieku ciast regionalnych przy domu kultury, 2 punkty wypieku okolicznościowych ciast na indywidualne zamówienia klientów oraz: 1 wytwórnia mączki ziemniaczanej- obiekt o należyтым stanie sanitarno-higienicznym, z wdrożonym w latach ubiegłych system HACCP, 1 zakład konfekcjonowania herbat i ziół w Lipnie, 1 rolnicza kwaszarnia kapusty i magazyn z rozlewnią wina wytwarzanego w winnicy przy gospodarstwie rolnym.

Sklepy - liczba obiektów w tej grupie –255 zmniejszyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 13. W 2018r. powstało 6 nowych sklepów, likwidacji uległo 19, głównie wiejskich, małych sklepów. Odnotowano także zmiany właścicieli działających wcześniej zakładów. Stan sanitarno- techniczny większości z 115 skontrolowanych sklepów spożywczych był zadawalający i uległ poprawie w stosunku do roku ubiegłego, zwłaszcza jeśli chodzi o zaopatrzenie w urządzenia chłodnicze, higienę i estetykę sprzedaży, co jest związane z większą dbałością właścicieli obiektów o wizerunek placówek, jak również działaniami prewencyjnymi, a także represjami ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Chociaż wszystkie sklepy posiadają

w dostatecznych ilościach urządzenia chłodnicze, to nie zawsze zachowuje się ciągłość łańcucha chłodniczego np. przetwory mleczne, paczkowane wędliny przechowywane były na ladzie sprzedaży. Innymi stwierdzanymi nieprawidłowościami i przyczyną wydania 5 decyzji administracyjnych był: brak prawidłowej odzieży ochronnej, niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń (brudne ściany i sufity), brak pomieszczenia socjalnego dla pracowników, brak kontroli wewnętrznej i utrzymania systemu HACCP. W 2018r. w sklepach spożywczych nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 800 zł. z powodu: nienależytego bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń, niehigienicznej sprzedaży art. spożywczych, wprowadzania do obrotu przeterminowanej żywności.

Podczas dokonywanych w trakcie kontroli sanitarnych oględzin etykiet środków spożywczych, nie znaleziono informacji o tym, że produkt zawiera w swym składzie GMO. Nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie obrotu środkami spożywczymi dietetycznymi i suplementami diety. Wprowadzane do obrotu w sklepach spożywczych kosmetyki i przedmioty użytku przechowywane i eksponowane były prawidłowo. Higiena personelu w większości obiektów była zadawalająca.

Środki transportu dostosowane były do asortymentu dostarczanych środków spożywczych i nie budziły zastrzeżeń natury sanitarnej.

Istniejące na naszym terenie sklepy o dużej powierzchni handlowej to obiekty o dobrym stanie sanitarno-technicznym, prawidłowo zabezpieczone przed dostępem szkodników, objęte stałym nadzorem zakładów DDD. W supermarketach prawidłowo i systematycznie prowadzona jest kontrola warunków transportu i przechowywania artykułów łatwo psujących się oraz zamrożonych.

W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) prowadzono wzmożony nadzór nad sprzedażą mięsa i jego przetworów-niezdgodności nie stwierdzono. W sklepach pobrano 134 próbki do badań laboratoryjnych -wyników nie kwestionowano.

Kioski spożywcze – w 2018r. powstał 1 kiosk spożywczy w szkole podstawowej w Chalinie i działalność prowadziło 8 (7 w roku poprzednim), kiosków spożywczo-przemysłowych zlokalizowanych w placówkach oświatowych. W skontrolowanym obiekcie, wprowadzane do obrotu artykuły spożywcze zgodne były z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty

oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Magazyny hurtowe - w 2018r. podobnie jak w roku poprzednim nadzorowano 5 hurtowni spożywczych. Stan sanitarno- techniczny magazynów był dobry i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego. Wszystkie obiekty wyposażone były w urządzenia do pomiaru temperatury i wilgotności powietrza. Nad zabezpieczeniem magazynów przed dostępem gryzoni czuwają ekipy DDD. Działania te są skuteczne, co potwierdzają kontrole inspekcji sanitarnej.

Obiekty ruchome i tymczasowe - w 2018r. zaewidencjonowane było 35 obiektów - głównie punkty sprzedaży słodczy opakowanych jednostkowo oraz owoców i warzyw na targowiskach, a także ruchome punkty gastronomiczne. W obiektach realizowane były zasady GHP/GMP i ich stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

Środki transportu żywności – w 2018r. powstały 2 przedsiębiorstwa transportowe. Zaewidencjonowane były 42 przedsiębiorstwa transportowe. Były to przeważnie zakłady posiadające 1 środek transportu, które zajmowały się przewozem żywności opakowanej jednostkowo i umieszczonej na paletach.

Inne obiekty obrotu żywnością - 129 obiektów. W grupie tej zaewidencjonowane było 30 aptek i punktów aptecznych, 82 producentów pierwotnych i dostawców bezpośrednich oraz 17 punktów sprzedaży słodczy i alkoholu na stacjach paliw, środków spożywczych w drogeriach i sklepach przemysłowych, automatów do sprzedaży słodczy i napojów, z wdrożonymi zasadami GHP/GMP. Stan sanitarno-techniczny powyższych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego –funkcjonowało 58 obiektów w tym 14 restauracji. W 2018r. w grupie tej powstały 4 zakłady małej gastronomii. Właściciele zlikwidowali lub zawiesili ze względów finansowych działalność 4 zakładów małej gastronomii i 1 restauracji. Nastąpiły też zmiany właścicieli istniejących już zakładów.

Działające na naszym terenie restauracje zlokalizowane są w Lipnie i na terenie gminy Skępe. Zakłady są funkcjonalne, wyposażone w niezbędne urządzenia i sprzęt produkcyjny. Ich stan sanitarno-techniczny nie budził większych zastrzeżeń jednak uległ nieznacznemu pogorszeniu w stosunku do roku ubiegłego. Ze względu na brak bieżącej czystości i higieny produkcji, w 2 zakładach nałożono mandaty karne. Naczynia stołowe myte były w prawidłowo zorganizowanych i wyposażonych zmywalniach naczyń stołowych /wszystkie restauracje posiadają profesjonalne

zmywarki/. We wszystkich restauracjach sale konsumpcyjne były czyste, estetyczne. Obiekty były prawidłowo zabezpieczone przed dostępem szkodników. Higiena osobista pracowników nie budziła zastrzeżeń. Węzły sanitarne dla konsumentów i dla personelu utrzymane były czysto, systematycznie myte i dezynfekowane.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego w 2018r. funkcjonowały 44 zakłady małej gastronomii.

Znaczna część tych obiektów, to punkty działające sezonowo w miejscowościach turystyczno – wypoczynkowych. Stan sanitarno – techniczny większości zakładów małej gastronomii był zadawalający i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego. W 1 zakładzie małej gastronomii celem uzyskania właściwego stanu sanitarnego wydano decyzję administracyjną. Stwierdzono takie nieprawidłowości jak: wprowadzanie do obrotu żywności nieoznakowanej i oznakowanej nieprawidłowo, brak zapisów z monitoringu temperatur w urządzeniach chłodniczych. Stosowane do podawania potraw naczynia jednorazowe były dozwolone do kontaktu z żywnością i przechowywane prawidłowo w wydzielonych szafkach i regałach.

Zakłady małej gastronomii bazują przeważnie na produktach mrożonych, a dodatki warzywne stanowią sałatki produkowane przez przetwórnice owocowo-warzywne. Zużyte naczynia jednorazowe wrzuca się do koszy usytuowanych w obiektach lub na zewnątrz. Nie stwierdzono, ani nie otrzymano sygnałów odnośnie ponownego wykorzystywania przez właścicieli obiektów naczyń jednorazowych. W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF), podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na pochodzenie mięsa używanego w zakładach i postępowanie z odpadami pochodzenia zwierzęcego – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka – działał 1 obiekt, mały żłobek zapewniający opiekę 10 dzieci. Wyżywienie dzieciom zapewniają ich rodzice.

Stołówki szkolne – w 2018r. zaewidencjonowane były 33 stołówki szkolne podobnie jak w roku ubiegłym. W roku działało 12 stołówek gotujących obiady i 21 korzystających z cateringu.

Stan sanitarno- techniczny stołówek nie budził zastrzeżeń. We wszystkich stołówkach szkolnych znajduje się niezbędne wyposażenie, w tym urządzenia chłodnicze i wyparzacze do naczyń (tam gdzie używa się naczyń stołowych).

W 2018r. jedynie w 5 stołówkach szkolnych gotowano i podawano obiady dwudaniowe, zaś w pozostałych, w ramach programu dożywiania dzieci, serwowano naprzemiennie zupy z wkładką lub drugie dania. Posiłki były urozmaicone i nie powtarzały się w jadłospisie dekadowym. W czasie kontroli stołówek szkolnych udzielano instruktaży, dotyczących zasad prawidłowego żywienia, układania jadłospisów, higieny produkcji, itp.

Żywnienie dzieci uznano za zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Stołówki na koloniach i obozach - wspólnie z pracownikami oddziału HDM skontrolowano 5 stołówek kolonijnych i obozowych (6 turnusów). Wypoczynek dzieci i młodzieży zlokalizowany był nad jeziorami gminy Skępe.

Sposób żywienia dzieci i młodzieży na obozach i koloniach, jak i stan sanitarny stołówek uznano podobnie jak w roku poprzednim za prawidłowy.

Stołówki przedszkolne – w 2018 funkcjonowały 23 stołówki przedszkolne. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień natury sanitarno-higienicznej. Żywnienie dzieci na podstawie analizy jadłospisów uznano za prawidłowe. W przedszkolach podaje się 3 posiłki dziennie, a obiady są dwudaniowe. Posiłki są urozmaicone, zawierają dodatki owocowe i warzywne, pieczywo mieszane, produkty mleczne. Przyrządzając posiłki stosuje się różnorodne techniki kulinarne. Dzienna stawka przeznaczona na wyżywienie 1 dziecka wynosiła od 6,00 do 8,00 złotych. We wszystkich obiektach wdrożono i utrzymywano system HACCP. W 14 obiektach dokonano oceny żywienia na podstawie analizy jadłospisów. Żywnienie dzieci, poza 1 przypadkiem, uznano za zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Stwierdzone nieprawidłowości w 1 przedszkolu to: zbyt mała ilość owoców, warzyw i produktów mlecznych podawanych dzieciom oraz brak informacji o alergenach znajdujących się w serwowanych posiłkach.

W związku z otrzymanym doniesieniem sanitarnym dotyczącym żywienia (brak zachowania higieny przy podawaniu posiłków, zbyt małe porcje) przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną. Zarzuty nie potwierdziły się

Zakłady usług cateringowych – działalność prowadził 1 obiekt zajmujący się głównie gotowaniem zup dla zakładów pracy i przygotowywaniem potraw dla odbiorców indywidualnych z dostawą na miejsce.

Inne zakłady żywienia - w grupie tej działały w 2018r. 23 obiekty nie budzące zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej.

Bloki żywienia Ośrodków Pomocy Społecznej- 2 zakłady

W grupie tej funkcjonował obiekt w Kikole, zajmujący się dożywianiem ludzi ubogich. W zakładzie następuje jedynie porcjowanie zup z wkładką, dostarczanych przez zakład cateringowy i mycie naczyń. Zakład jest prawidłowo wyposażony w niezbędny sprzęt i nie budzi zastrzeżeń sanitarnych.

Blok żywienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie ul. Włocławska 28 zajmuje się gotowaniem zup z wkładką dla osób korzystających z opieki socjalnej. Stawka dzienna przeznaczona na wyżywienie jednej osoby wynosi 3,00 zł. Większość posiłków wydawana jest na zewnątrz w naczyniach własnych konsumentów. Zakład jest prawidłowo wyposażony w niezbędny sprzęt i nie budzi zastrzeżeń sanitarnych
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „WIMED” Zakład Opiekuńczo- Leczniczy w Suradówku, gm. Wielgie.

Jest to nowoczesny, funkcjonalny i dobrze wyposażony obiekt. W 2018r. przeprowadzono w nim kontrolę, podczas której nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych. obiady dla pacjentów przygotowywane są i dostarczane przez firmę cateringową. Przywożone są w termosach, porcjowane i wydawane przez dietetyczkę. Pozostałe posiłki przygotowywane są na miejscu.

Żywnienie jest urozmaicone, dostosowane do stanu zdrowia pacjentów. Stawka dzienna na wyżywienie jednego pacjenta wynosi 20,00 zł. Przeciętna dzienna liczba żywionych pacjentów to 50 osób. W zakładzie wdrożony jest system HACCP.

Pod koniec roku rozpoczął działalność nowy obiekt - *blok żywienia Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Ośrodek Rehabilitacji „ WIMED” zlokalizowany w Skępem przy ul. Warszawskiej 2* oferujący całodienne żywienie pacjentom i osobom towarzyszącym.

Domy weselne i sale bankietowe, agroturystyka – w 2018 działało 14, zakładów specjalizujących się w obsłudze uroczystości rodzinnych i imprez okolicznościowych. Ich stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń z wyjątkiem 1 zakładu w Skępem obsługującego imprezy okolicznościowe. Celem poprawy stanu sanitarno –

technicznego obiektu prowadzono postępowanie administracyjne i wydawano decyzje. W zdecydowanej większości obiektów wdrożono zasady systemu HACCP.

W grupie tej znajdują się także 2, *działające sezonowo, obiekty agroturystyczne* nie budzące zastrzeżeń natury sanitarnej.

Kolejne obiekty tej grupy to *Ośrodek Terapii Uzależnień w Mokowie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Suminie, a także mały, dzienny Ośrodek Rehabilitacyjny w Dobrzyniu n. Wisłą*. Są to małe obiekty, w których żywienie podopiecznych ma formę cateringu. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wytwórcie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością - w grupie tej funkcjonuje P.P.H.U. „ORPAK” Orbaczewski i Wspólnicy Sp. J w Szpiegowie 30, 87-610 Dobrzyń n. Wisłą (siedziba firmy i miejsce prowadzenia działalności), zajmujące się produkcją opakowań przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W zakładzie odbywa się produkcja pudełek z tektury powlekannej paratenem, produkcja worków z papieru powlekanego polietylenem oraz produkcja wkładów foliowych LDPE z granulatu.

W 2018r. powstał nowy zakład zajmujący się konfekcjonowaniem podkładek do żywności przechowywanej w lodówkach.

Miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością - zaewidencjonowane są 4 sklepy przemysłowe, w których sprzedawane są między innymi artykuły gospodarstwa domowego przeznaczone do kontaktu z żywnością. W 1 obiekcie pobrano próbkę do badań laboratoryjnych.

9. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

W 2018 roku pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego, polegające na opiniowaniu lub uzgadnianiu pod względem wymogów sanitarno – higienicznych i zdrowotnych (tabela 1):

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin,
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- wniosków dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,

- wniosków o opinię sanitarną przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony,
- dokumentacji projektowych inwestycji,
- wniosków dotyczących uzgodnień do decyzji o warunkach zabudowy,
- wniosków dotyczących uzgodnień do decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- innych dokumentacji, koncepcji itp.

Ponadto zapobiegawczy nadzór sanitarny prowadził działalność kontrolną i uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych (tabela 1) wydając opinie w związku ze zgłoszonym zamiarem przystąpienia do użytkowania.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie zwracał uwagę między innymi na:

- minimalizowanie wielkości obszaru oddziaływania nowo powstałych obiektów na miejsca przebywania ludzi,
- zapewnienie właściwej gospodarki wodno - ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- prawidłowe gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów (w tym niebezpiecznych) w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- zabezpieczenie ludzi przed uciążliwością związaną z nowymi obiektami poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i technologicznych ograniczających lub eliminujących występowanie czynników szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi,
- zagwarantowanie odpowiednich warunków pobytu ludzi w budynkach poprzez zastosowanie m.in. odpowiednich i bezpiecznych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, a także zapewnienie prawidłowej funkcji pomieszczeń z punktu widzenia wymagań sanitarno-higienicznych;
- zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych pracy osobom zatrudnionym w zakładach pracy.

W związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w 2018 roku dokonano łącznie 47 kontroli sanitarnych, w tym 42 kontrole w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektu i (lub) rozpoczęciem nowej działalności.

Dokonywane kontrole sanitarne dotyczyły głównie obiektów rozpoczynających nową

działalność. Były to m.in. zakłady gastronomiczne - 2 bary z małą gastronomią, restauracja, zaplecze produkcyjne lodziarni, cukiernia, sala imprez okolicznościowych, sklep mięsny, sklep monopolowy, sklep spożywczo – przemysłowy „Biedronka” (rozbudowa istniejącego obiektu); sklep spożywczo-przemysłowy „Żabka”, przebudowa stołówki w SP, zakłady fryzjerskie (7), zakłady kosmetyczne (1), 4 przedszkola, 1 punkt przedszkolny, budynek mieszkalno-usługowy, rozbudowa budynku produkcyjnego, rozbudowa budynku usługowo-handlowego, warsztat samochodowy, modernizacja hali sportowej, hala magazynowa, 2 oczyszczalnie ścieków, stacja kontroli pojazdów i myjnia, 2 Stacje Uzdatniania Wody, budynek mieszkalny wielorodzinny, strażnica z pomieszczeniami przeznaczonymi do spotkań lokalnej społeczności, przebudowa świetlicy wiejskiej, magazyn osadu ściekowego, ośrodek rehabilitacyjny.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając w tym zakresie stosowne opinie sanitarne.

W 2018 roku wydano łącznie 40 opinii. Wśród dopuszczonych do użytkowania obiektów od podstaw budowane były następujące obiekty: budynek mieszkalno-usługowy, budynek warsztatowy, hala magazynowa, kryty tor motokrosowy, stacja kontroli pojazdów i myjnia, oczyszczalnia ścieków, budynek mieszkalny wielorodzinny, magazyn osadu ściekowego. Pozostałe obiekty powstały na bazie istniejących budynków w wyniku przebudowy, rozbudowy, remontu i (lub) zmiany sposobu użytkowania istniejących pomieszczeń na nową działalność. Nie wydano żadnego sprzeciwu na użytkowanie zgłoszonych obiektów.

Wszystkie odbierane obiekty, których projekt został wcześniej uzgodniony pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych były przygotowane zgodnie z uzgodnionym projektem a w nielicznych przypadkach występowały niewielkie zmiany, które nie miały wpływu na stan higieniczno – sanitarny obiektu.

W przypadku stwierdzenia podczas kontroli nieprawidłowości wydawane były zalecenia pokontrolne, które były zawsze realizowane. Inwestor powiadamiał na piśmie bądź telefonicznie o usunięciu nieprawidłowości, co było potwierdzone kontrolą lub przedłożeniem stosownej dokumentacji (np. wyniki badań wody). W tej sytuacji opinie były wydawane po udokumentowaniu wykonania zaleceń zawartych w protokole kontroli sanitarnej.

Wszystkie odbiory dokonywane są wspólnie z kierownikami sekcji, która obejmuje nadzorem rozpoczynający działalność obiekt.

Tabela 1 – Zestawienie czynności N.NZ w 2018 roku

Lp.	Rodzaj czynności	Ilość
1.	Uzgodnienia projektów budowlanych	17
2.	Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	2
3.	Opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	1
4.	Wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	25
5.	Opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	4
6.	Zajmowanie stanowiska w formie opinii dotyczącego pozwolenia na użytkowanie obiektów i w związku z rozpoczęciem użytkowania lub (i) działalności w obiektach istniejących	40
7.	Opiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy dotyczących lokalizacji nowych obiektów w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	86
8.	Opiniowanie projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dotyczących lokalizacji nowych obiektów w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	8
9.	Inne opinie sanitarne	5
Razem Opinii		188
10.	Kontrole w związku z dopuszczeniem do użytkowania nowych obiektów	42
11.	Inne kontrole	5

Podsumowanie i wnioski:

1. W opiniowanej dokumentacji nie stwierdzono znacznych naruszeń wymagań higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych.
2. Przy większych inwestycjach inwestorzy stosują coraz lepsze pod względem wymagań techniczno – sanitarnych rozwiązania i urządzenia technologiczne a opracowywane dokumentacje w sposób fachowy i profesjonalny rozwiązują sprawy higieniczno – sanitarne i zdrowotne w obiekcie.
3. Przy małych inwestycjach dokumentacja opracowywana jest w sposób tradycyjny przy zastosowaniu powszechnie znanych i możliwych rozwiązań. Często składane są własne koncepcje rozwiązań technologicznych.
4. Inwestorzy przy realizacji inwestycji zwykle uwzględniają ewentualne wniesione zastrzeżenia i zalecenia sanitarne do projektu lub koncepcji.
5. Realizacja zadań w stosunku do roku 2017 utrzymana jest mniej więcej na tym samym poziomie.

10. Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Głównym celem w działalności pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia jest edukacja zdrowotna w zakresie zdrowego stylu życia, zapobieganie chorobom niezakaźnym wynikającym z niewłaściwych zachowań zdrowotnych oraz chorobom zakaźnym. Jest on osiągnięty poprzez:

- Kształtowanie prozdrowotnego stylu życia społeczeństwa,
- Tworzenie środowiska życia, pracy i nauki sprzyjającego zdrowiu,
- Aktywizowanie jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych do działań na rzecz zdrowia.

Działania podejmowane są w oparciu o:

- Ustawę o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985r. (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 59.)
- Zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia,
- Aktualną sytuację epidemiologiczną oraz potrzeby zdrowotne społeczności lokalnych problemem zdrowotnym w skali kraju, województwa i powiatów to, obok chorób zakaźnych min HIV/AIDS a także choroby niezakaźne takie jak: nadwaga, otyłość, szeroko pojęte uzależnienia, choroby nowotworowe, cyberprzemoc,.
Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmuje działania zapobiegawcze w formie programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży oraz akcji interwencyjnych adresowanych do ogółu społeczeństwa.

„Stop dopalaczom”

Na stronie internetowej Stacji (www.psselipno.pl) zamieszczono informację „Dopalacze- nowe narkotyki” - gdzie zasięgnąć informacji i zwrócić się o pomoc oraz podano linki i numer bezpłatnej infolinii Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Ponadto pracownik ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadził działania profilaktyczne i oświatowo-informacyjne w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi organizując:

- 12 szkoleń na temat „Stop uzależnieniom” dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie powiatu lipnowskiego,

- 11 szkoleń pt. „Stop dopalaczom” dla uczniów szkół podstawowych, ponadgimnazjalnych i nauczycieli,
- 12 prelekcji pt. „Stop dopalaczom” dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, przebywających na koloniach, półkoloniach, obozach harcerskich i obozach sportowych,
- punkt konsultacyjny i rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych.

Ogółem ww. działaniami objęto 1602 uczniów w wieku 7-17 lat.

Szkolenia zostały sfinansowane przez: Starostwo Powiatowe w Lipnie, Urząd Miasta i Gminy w Skępem, Urząd Gminy w Lipnie, Urząd Gminy w Bobrownikach, MGKRPA w Dobrzyniu nad Wisłą, Urząd Miasta w Lipnie.

„Bezpieczne wakacje”

Celem akcji było podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży przebywających w placówkach wypoczynku letniego na terenie powiatu lipnowskiego. Kampania skierowana była do organizatorów wypoczynku letniego, kierowników, wychowawców i pielęgniarek zatrudnionych w placówkach wypoczynku letniego oraz społeczności lokalnej. Zwrócono uwagę na następujące zagadnienia: szeroko pojęte uzależnienia, profilaktyka HIV/AIDS, zapobieganie zatruciom pokarmowym, bezpieczne opalanie. W tej akcji na wyróżnienie zasługuje współpraca z Policją w Lipnie. Wspólnie są prowadzone zajęcia edukacyjne na temat dopalaczy i innych środków psychoaktywnych

W programie tym wzięło udział 424 osoby.

„Trzymaj Formę!”

Celem programu była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Cele szczegółowe:

1. Pogłębienie wiedzy o znaczeniu zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka.
2. Kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną.
3. Dostarczenie wiedzy o informacjach zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych i umiejętności korzystania z nich.

Grupa docelowa – młodzież szkół gimnazjalnych i podstawowych klas V-VI,
Realizatorzy - szkolni koordynatorzy programu – dyrektorzy szkół, pedagodzy z udziałem nauczycieli wychowania fizycznego, biologii, wychowawców klas, nauczyciele innych przedmiotów oraz pielęgniarki szkolne

Formy realizacji: - narada dla szkolnych koordynatorów i realizatorów programu,

- dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- rozpropagowanie kampanii medialnej Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj formę!”
- czuwanie nad właściwym przebiegiem realizacji działań programowych w szkołach.

W programie tym wzięło udział 1547 uczniów oraz rodziców.

Ponadto na szczególną uwagę zasługuje konferencja, która odbyła się w dniu 4 października 2018 roku w Sali Konferencyjnej Liceum Ogólnokształcącego im. R. Traugutta w Lipnie pn. „Zaburzenia odżywiania jako uzależnienie behawioralne”. Honorowy patronat nad tym wydarzeniem objęli: Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy Starosta Powiatu Lipnowskiego oraz Burmistrz Miasta Lipna. Spotkaniu towarzyszyły występy wokalne uczennic ze Szkoły Muzycznej w Lipnie. Zgodnie z formułą konferencji słuchacze mieli również możliwość zadawania pytań prelegentom oraz uczestnictwa w dyskusji. Patronat medialny nad wydarzeniem objął Tygodnik Lipnowski, Gazeta CLI oraz SM Lipno Telewizja kablowa w Lipnie.

„Czyste Powietrze wokół nas”

Celem programu jest:

- Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli pala przy nich tytoń.
- Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.
- Zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego.
- Zwiększenie wiedzy na temat skutków palenia papierosów.

Grupa docelowa - dzieci 5 i 6 latnie uczęszczające do przedszkoli, rodzice i opiekunowie, personel pedagogiczny.

Realizatorzy – pracownik PSSE Lipno.

Formy realizacji: - narady przedszkolnych koordynatorów programu,

- dystrybucja materiałów edukacyjnych połączona z poradnictwem metodycznym,

- współorganizacja festiwalu przedszkolnej piosenki o zdrowiu „Przedszkolaki super śpiewaki”,
- czuwanie nad właściwym przebiegiem realizacji działań programowych w placówkach przedszkolnych.

W programie tym wzięło udział 784 uczniów oraz rodziców.

„Nie pal przy mnie, proszę”

Celem programu jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Cele szczegółowe:

- Uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia.
- Kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie.
- Uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia.
- Uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem.
- Wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.
- Zminimalizowanie sytuacji narażenia dzieci na dym tytoniowy.
- Tworzenie mody na niepalenie wśród społeczeństwa lokalnego.

Grupa docelowa- uczniowie szkoły podstawowej klasy I-III.

Formy realizacji; - przygotowanie narad dla szkolnych koordynatorów i realizatorów programu,

- dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- czuwanie nad właściwym przebiegiem realizacji działań programowych w placówkach nauczania i wychowania.

W ramach tego programu przeprowadzono 2 konkursy plastyczne.

W programie tym wzięło udział 956 uczniów oraz rodziców.

„Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program miał na celu zmniejszenie występowania uzależnienia od tytoniu wśród dzieci i młodzieży poprzez:

- edukację dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie asertywności wobec narażenia na bierne palenie,
- zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego,

- zwiększenie świadomości na temat zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu.

Program adresowano do uczniów klas IV-VI w szkołach podstawowych oraz klas I-III w gimnazjach, rodziców i opiekunów uczniów.

W programie tym uczestniczyło 214 uczniów oraz rodziców.

„ARS, czyli jak dbać o miłość”

Program edukacyjny "ARS, czyli jak dbać o miłość?" realizowany jest w ramach Projekt KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” współfinansowanego ze środków Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy.

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych. Wyjątkowość programu polega na kompleksowym podejściu do profilaktyki uzależnień w kontekście wartości wyznawanych przez młodych ludzi.

W programie tym uczestniczyło 1817 osób oraz rodziców.

Profilaktyka HIV/AIDS

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS potwierdzają celowość kontynuacji zadań ujętych w Krajowym Programie Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Trudno jest określić poziom zagrożenia na terenie powiatu lipnowskiego, lecz oczywista jest konieczność prowadzenia działań profilaktycznych, szczególnie wśród młodzieży. Krajowy Program Zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV. Szkolenia były prowadzone przez przedstawiciela KC ds. AIDS których uczestniczyło 2889 osób. Spotkania te zostały sfinansowane przez wszystkie Urzędy Miast i Gmin oraz Starostwo Powiatowe w Lipnie.

„Stop cyberprzemocy”

Obszar tematyczny: Bezpieczeństwo cyfrowe

Cele:

- zapoznanie uczniów z zagrożeniami związanymi z Internetem oraz konsekwencjami stosowania cyberprzemocy i sposobami zapobiegania jej oraz radzenia sobie z nią,
- zapoznanie uczniów z korzyściami stosowania alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- poznanie przez uczniów swojego poziomu ryzyka uzależnienia od Internetu,
- rozwijanie empatii wśród uczniów ,

- zachęcanie uczniów do bezpiecznego korzystania z Internetu.

Przeprowadzono 21 szkoleń dla 662 uczniów. Spotkania te zostały sfinansowane przez wszystkie Urzędy Miast i Gmin oraz Starostwo Powiatowe w Lipnie. Spotkania prowadzili edukatorzy Terapii Uzależnień.

Bieg po zdrowie

Celem programu było zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. W programie tym wzięły udział 124 osoby.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Celem główny programu było ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu). Zapobieganie zwiększaniu się liczby osób rozpoczynających palenie. Zapobieganie wzrostowi narażenia na dym tytoniowy w miejscach użyteczności publicznej i tworzenie odpowiednich regulacji prawnych umożliwiających realizację skutecznej polityki ograniczania używania tytoniu w Polsce. Zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia wyrobów tytoniowych wśród dzieci i młodzieży oraz zmiana postaw wobec palenia tytoniu, zmierzająca w kierunku marginalizacji tego zjawiska w społeczeństwie. W programie tym wzięło udział 45 osób.

-Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: Światowy Dzień Bez tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia

Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W programie tym wzięło udział 850 osób.

Zapobieganie zakażeniom HCV

Celem głównym Projektu „Zapobieganie zakażeniom HCV” jest stworzenie podstaw do zaplanowania długofalowej strategii przeciwdziałania zakażeniom HCV i zwalczania WZW-C w powiecie lipnowskim. W programie tym wzięło udział 110 osób.

Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami

Cele programu jest uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze i odniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych. Poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym. Zdobywanie wiedzy na temat miejsc występowania kleszczy i zagrożeń związanych z ugryzieniem przez te pajęczaki, poznanie sposobów przenoszenia się kleszczy na zwierzęta i ludzi. Poznanie sposobu zapobiegania atakom kleszczy i ochrony przed przenoszonymi przez nie chorobami oraz uświadamianie sobie potrzeb stosowania profilaktyki. W programie tym wzięło udział 75 osób.

Światowy Dzień Zdrowia

Głównym założeniem jest skupienie uwagi na konieczności zapewnienia wszystkim ludziom dostępu do powszechnej opieki zdrowotnej na odpowiednim poziomie i możliwych do osiągnięcia zyskach płynących z tego faktu bez generowania dodatkowego obciążenia finansowego. W programie tym wzięło udział 300 osób.

Profilaktyka grypy

Cele programu jest kształtowanie właściwych postaw i nawyków prozdrowotnych wśród młodzieży szkolnej oraz uświadomienie zagrożenia grypą. Zmniejszenie liczby zachorowań na grypę, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższych, pogłębienie wiedzy na temat chorób przenoszonych drogą kropelkową, oraz propagowanie szczepień przeciwko grypie sezonowej. W programie tym wzięło udział 212 osób.

Promocja szczepień ochronnych (w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Europejski Tydzień Szczepień”).

Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych oraz zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym). W programie tym wzięły udział 642 osoby.

Profilaktyka chorób nowotworowych

Celem programu było zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka. Kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka oraz

motywowanie do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie. Ponadto na szczególną uwagę zasługuje konferencja, która odbyła się w dniu 16 marca 2018 roku w Sali Konferencyjnej Liceum Ogólnokształcącego im. R. Traugutta w Lipnie pn. „Co robić, by żyć zdrowo i nie zachorować na raka”. Honorowy patronat nad tym wydarzeniem objęli Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy, Starosta Powiatu Lipnowskiego oraz Wójt Gminy Tłuchowo, Gminy Lipno i Gminy Kikół. Konferencja cieszyła się zainteresowaniem zarówno ze strony licznie przybyłych gości. Organizatorem konferencji był Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie. Patronat medialny nad wydarzeniem objął Tygodnik Lipnowski, Gazeta CLI Lipno Telewizja kablowa w Lipnie.

Profilaktyka wszawicy

Celem programu jest zmniejszenie występowania wszawicy w środowisku szkolnym i przedszkolnym. Dostarczenie wiedzy z zakresu zapobiegania wszawicy oraz kształtowanie pozytywnych i aktywnych postaw prozdrowotnych wśród dzieci, rodziców i nauczycieli. W programie tym wzięło udział 45 osób.

Bezpieczeństwo dzieci podczas wycieczki zimowej

Celem akcji jest promowanie bezpiecznych zachowań wśród dzieci i młodzieży podczas zimowego wycieczki. Akcja obejmuje m.in. zapobieganie urazom i wypadkom, profilaktykę chorób zakaźnych (m.in. grypy), zasady zdrowego stylu życia, w tym profilaktykę zażywania tzw. dopalaczy. W programie tym wzięło udział 47 osób.

Profilaktyka chorób pasożytniczych przedsięwzięcie edukacyjne: Profilaktyka chorób pasożytniczych – owsica, wszawica, świerz

Celem programu jest ograniczenie szerzenia się chorób pasożytniczych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Zwiększenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat chorób pasożytniczych wieku dziecięcego oraz sposobów ich zapobiegania ze szczególnym uwzględnieniem owsicy, świerzbu i wszawicy oraz zwiększenie wiedzy dzieci nt. zachowań ograniczających szerzenie się chorób pasożytniczych. W programie tym wzięło udział 141 osób.

Wnioski

Przedsięwzięcia edukacyjne realizowane w roku 2018 roku przez Inspekcję Sanitarną w Lipnie są dzięki uprzejmości i hojności Starostwa Powiatowego w Lipnie i wszystkich Urzędów Miast i Gmin na terenie powiatu lipnowskiego. Dzięki naszym partnerom wiedza na temat uzależnień, cyberprzemocy i HIV/AIDS cały czas się rozwija. Nasza współpraca daje niepowtarzalną szansę promowania największej wartości - zdrowia. Szkolenia prowadzone przez specjalistów w dziedzinie uzależnień i HIV/AIDS, umożliwiają młodym ludziom bezpośrednią obserwację, zapewniając edukację przez doświadczenie. Dzięki hojności i życzliwości wszystkich urzędów miast i gmin, i Starostwa Powiatowego w Lipnie nasi uczniowie mają szansę wyboru tej dobrej drogi, drogi bez uzależnień. Wszelkie działania edukacyjne wzmacniają motywację młodzieży do zgłębiania wiedzy i rozwijania umiejętności ważnych dla pełnego i aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu prozdrowotnych nawyków .